

?

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 23 Aug 2022 19:51:14 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>;
"5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: Antw: anticiperen op advies voor versneld piekbelasters weghalen?

Zeker. Doen we. En wij maken geen nota.

Bedoeling was alleen om eerste gedachten uit een kwartiertje brainstorm op te schrijven, maar eerste stap lijkt me om morgen even met 5.12.e en 5.12.e te schakelen en zorgen dat we geen dingen dubbel doen.

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Datum: 23 augustus 2022 om 20:35:43 CEST
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: FW: anticiperen op advies voor versneld piekbelasters weghalen?

Hoi 5.12.e 5.12.e en 5.12.e ik wil voorkomen dat er verschillende trajecten naast elkaar lopen. Willen jullie naar aanleiding van onderstaande mail even de acties bij elkaar brengen? 5.12.e en 5.12.e werken namelijk aan dit vraagstuk. Zit ook enige tijdsdruk op.

Dank!

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Datum: 23 augustus 2022 om 18:35:39 CEST
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: FW: anticiperen op advies voor versneld piekbelasters weghalen?

Ter info

Er komt een nota van RTL&G over dit onderwerp.

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 23 augustus 2022 18:05
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: anticiperen op advies voor versneld piekbelasters weghalen?

Heren,

Ik wil even het volgende met jullie delen:

Vanuit IPO hoorden wij dat Remkes regelmatig (versneld) weghalen piekbelasters noemt. Het zou dus kunnen dat hij hier in zijn advies/verslag iets over gaat zeggen.

En dus lijkt het wel handig om hier alvast een beetje op te anticiperen en na te denken wat dit kan betekenen en wat we daar mee kunnen.

Wellicht dat hier bij LG&S ook al (eerder) is nagedacht?

1 specifiek puntje daarbij: Weten jullie hoe het in Vlaanderen loopt met de plannen om piekbelasters eruit te halen en wat we daarvan kunnen leren?

Hoe dan ook: versneld weghalen van piekbelasters raakt zowel beleidsmatige vragen als vragen over uitvoerbaarheid.

Dus iets om samen in op te trekken.

S.1.2.e en ik hebben vandaag al een kleine brainstorm gedaan. Die gedachten delen we ook graag even met jullie. We proberen morgen even iets op papier te krijgen. Andersom dus ook benieuwd wat er bij jullie ligt.

Groeten,

S.1.2.e

S.1.2.e

E.1.2.e

S.1.2.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M S.1.2.a

E.1.2.e

[@minlnv.nl](mailto:RTL@minlnv.nl)

From: "5.12e"
Sent: Thu, 25 Aug 2022 13:48:19 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minlnv.nl>
Cc: "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>
Subject: RE: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Hoewel niet aan mij gestuurd en mss wat aan de late kant heb ik wel een aantal reflecties. Daarbij wil in de eerste plaats aansluiten bij de opmerkingen eerder gemaakt door 5.12e Daarnaast denk ik dat de tekst hier en daar net iets toeschietelijker en "empathischer" kan. Daarnaast vallen de volgende dingen ons op:

Bij punt 1: De richtinggevende doelen ('het' kaartje) betreffen emissiereductie. Daar mee beginnen. Misschien nadrukkelijker aangeven dat KDW middel is, maar geen einddoel en dat we graag einddoel centraal stellen maar vooralsnog KDW

Bij punt 2: zo mogelijk concreter zijn. → bv. versneld wegnemen piekbelasters niet benoemd. Vraag is wanneer wel: in het gesprek of een volgend gesprek? Piekbelasters wegnemen zal een pijnlijke maatregel zijn, maar PAS-melders langer in onzekerheid laten is dat ook. Dus als piekbelasters wegnemen PAS-melders helpt, hoe weegt de sector dat dan?

Bij punt 3: bij risico's een kopje 'maatschappelijk' toevoegen en meer balans aanbrengen. Uitstellen kent risico's zoals beschreven. 2030 handhaven kent het risico dat agrarische sector vereiste tempo moeilijk kan bijbenen. Dat leidt tot onrust/een afwijzende houding. → dat is nu feitelijk al aan de hand; lijkt mij goed dat risico te erkennen.

Bij punt 4: Mogelijkheden voor vervolg zijn erg hoog over geformuleerd. Kan concreter worden aangegeven aan welke mogelijkheden wordt gedacht? In dat verband kom ik andere nota's het woord agrarische-praktijk toets tegen. Waarbij ik overigens problemen heb met het woord "toets": dat suggereert iets van wel of niet halen/slagen en ik het meer versta als is het in deze situatie onder deze condities realistisch om deze invulling te kiezen of is er meer voor nodig om dit te laten vliegen?

Bij punt 5: Reactie geeft relatief weinig aandacht aan sociale en ecologische innovaties waar ook naar wordt gevraagd. Focus ligt nogal op technische innovaties en juridische houdbaarheid. Proberen discussie te verbreden.

Bij punt 6: heb eerlijk gezegd nog niet zo helder waar SDE++ een oplossing kan zijn. Als het bedoeld is in de zin van een ondernemer heeft in een gebiedsproces een aantoonbaar effectief idee en hoe voorkomen we dat hij vast loopt in het regelingen oerwoud dan denk ik dat er link te leggen is naar manier hoe we gebiedsprocessen willen financieren en hoe we zorgen dat eventuele generieke regelingen daar goed op aansluiten. RTLK kan een rol spelen in het signaleren daarvan en eventueel organiseren daarvan.

Bij punt 7: erg algemeen. Wat is er 'nieuw' aan het nieuwe gesprek. Wat doen we anders om het wel te laten werken? Wat mij betreft wordt er toegevoegd dat LNV ook op regionaal dit gesprek weer gaat voeren: "Het Rijk wil dichterbij de uitvoering komen te staan. Daarom is de regieorganisatie transitie landelijk gebied (RTLK) in opbouw. Een van de hoofdelementen in de functie van de RTLK bestaat uit het ondersteunen van de provincies bij de uitvoering. Daar hoort ook bij dat vragen en signalen, mogelijkheden en onmogelijkheden die vanuit de agrarische sector in gebiedsprocessen worden aangedragen sneller op tafel liggen bij het Rijk en dat daar vanuit Rijk en mede-overheden beter ondersteuning op kan worden geboden.

Mvrg 5.12e
 5.12e
 5.12e 5.12e @minlnv.nl

Van: 5.12e <5.12e@minlnv.nl>
Datum: 24 augustus 2022 om 21:53:49 CEST
Aan: 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>
CC: 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>

5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Dank van mijn kant geen aanvullingen

5.12.e

5.12.e

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

[Bezuidenhoutseweg 73](#) | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

E-mail: 5.12.e [@minlnv.nl](#)

Telefoon: +5.12.e

Afspraken via 5.12.e @minezk

PS: e-mailen buiten werktijd mag, maar hoeft niet; beantwoord deze e-mail op een tijdstip dat het past

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 24 augustus 2022 18:16

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Hi,

Paar punten:

- in nota onthouden van waarde-oordelen, wij leveren slechts feitelijk huiswerk
- algemeen zouden we meer tekst wijden aan de integraliteit van de opgaven (niet alleen stikstof) en de maatschappelijke aspecten (niet alleen de soc-econ aspecten), dat zie ik niet terug
- bijl1: we zouden daar meer opschrijven hoe we al met emissies (gaan) werken in de gebiedsprocessen -bijv de doelstellingen worden daar al geformuleerd in emissiereductie. nu bepaalde dingen geformuleerd voor onderzoek terwijl ze al zo zijn.
- bijl2: er is vanavond nog overleg over juridische (on)mogelijkheden, uitkomsten daarvan graag nog betrekken
- bijl4: zie mijn tweede streepje
- bijl5: cruciaal om de randvoorwaarden waaraan innovaties moeten voldoen scherp te formuleren. Is geen vraag of dat moet gebeuren. Geld voor innovaties relateert aan de discussie die we morgen in extra BSR voeren. Zou de uitkomst daarvan nog meenemen.
- Bijl 6: de schets van voor- en nadelen zie ik anders. Relateert ook aan bijlage 5 en de bespreking morgen.
- Bijl 7: waarom alleen opgeschreven vanuit minLNV, is volgens mij verantwoordelijkheid en taak voor gehele kabinet. Verder kan ik me hier veel meer bij voorstellen, bijv op het gebied van communicatie/delen van info en maatschappelijke effecten etc. misschien dit morgen ook nog even meenemen?

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 24 augustus 2022 17:39

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>;

5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Beste 5.12.e 5.12.e en 5.12.e

Bijgevoegd ontvangen jullie:

- De aanbiedingsnota uitwerking gesprekken Remkes
- Bijlage 1: de uitwerking
- Bijlage 2: toelichting op de uitwerking

Deze zijn aangepast naar aanleiding van de opmerkingen gemaakt in de BR 22/8.

Punt van aandacht hierbij is dat we in de nota de opmerking maken dat er weinig ruimte wordt geboden.

Graag ontvangen we jullie opmerkingen/akkoord op deze documenten.

Na jullie reacties worden de stukken aan beide ministers voorgelegd.

Vriendelijke groet,

5.1.2. en 5.1.2.

Mvgr 5.1.2.e

Dag 5.12e

Dank voor reactie. Ik snap dat dit voor dit moment het hoogst haalbare is. Ik ben verder voor nu akkoord.

Mvgr 5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@minlnv.nl>
Datum: 25 augustus 2022 om 17:04:37 CEST
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2e <5.1.2e@minlnv.nl>, 5.1.2e <5.1.2e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Bedankt voor je reactie en excuus dat we je niet hadden meegenomen in de uitvraag. Dit is mijn omissie in de snelheid van het proces. We herkennen je opmerkingen maar hebben niet overal op dit moment iets kunnen doen. Zie onderstaand wat er mee gedaan is.

Vriendelijke groeten,
5.12.e en 5.12.e

Van: 512e <512e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 25 augustus 2022 14:48
Aan: 512e <512e@minlnv.nl>; 512e
<512e@minlnv.nl>; 512e <512e@minlnv.nl>; 512e
<512e@minlnv.nl>
CC: 512e <512e@minlnv.nl>; 512e <512e@minlnv.nl>; 512e
512e <512e@minlnv.nl>; 512e <512e@minlnv.nl>; 512e
<512e@minlnv.nl>; 512e <512e@minlnv.nl>; 512e
<512e@minlnv.nl>; 512e <512e@minlnv.nl>; 512e

< 5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: RE: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Hoewel niet aan mij gestuurd en mss wat aan de late kant heb ik wel een aantal reflecties. Daarbij wil in de eerste plaats aansluiten bij de opmerkingen eerder gemaakt door 5.1.2.e Daarnaast denk ik dat de tekst hier en daar net iets toeschietelijker en "empathischer" kan. Daarnaast vallen de volgende dingen ons op: **we hebben hier naar gekeken. Punt is wel dat dit document vrij technische vragen moet beantwoorden die gesteld zijn. We hebben op een aantal plekken wel de nadruk gelegd op verantwoordelijkheid voor andere sectoren en de grote maatschappelijke opgaven.**

Bij punt 1: De richtinggevende doelen ('het' kaartje) betreffen emissiereductie. Daar mee beginnen. Misschien nadrukkelijker aangeven dat KDW middel is, maar geen einddoel en dat we graag einddoel centraal stellen maar vooralsnog KDW **de tekst zoals die ligt is meermaals met en binnen DGS afgestemd.**

Bij punt 2: zo mogelijk concreter zijn. → bv. versneld wegnemen piekbelasters niet benoemd. Vraag is wanneer wel: in het gesprek of een volgend gesprek? Piekbelasters wegnemen zal een pijnlijke maatregel zijn, maar PAS-melders langer in onzekerheid laten is dat ook. Dus als piekbelasters wegnemen PAS-melders helpt, hoe weegt de sector dat dan?

Dit hebben we voorgelegd aan DGS, zij geven aan dat dit punt indirect in de nota staat maar niet concreter geformuleerd kan worden.

Bij punt 3: bij risico's een kopje 'maatschappelijk' toevoegen en meer balans aanbrengen. Uitstellen kent risico's zoals beschreven. 2030 handhaven kent het risico dat agrarische sector vereiste tempo moeilijk kan bijbenen. Dat leidt tot onrust/een afwijzende houding. → dat is nu feitelijk al aan de hand; lijkt mij goed dat risico te erkennen. **Dit hebben we gedaan. Extra risico's voor 2030 zijn niet toegevoegd, omdat de risico's in het geheel niet worden benoemd.**

Bij punt 4: Mogelijkheden voor vervolg zijn erg hoog over geformuleerd. Kan concreter worden aangegeven aan welke mogelijkheden wordt gedacht? In dat verband kom ik andere nota's het woord agrarische-praktijk toets tegen. Waarbij ik overigens problemen heb met het woord "toets": dat suggereert iets van wel of niet halen/slagen en ik het meer versta als is het in deze situatie onder deze condities realistisch om deze invulling te kiezen of is er meer voor nodig om dit te laten vliegen? **Dit is toegevoegd in beide documenten met een korte verwijzing naar inzichten op bedrijfsniveau. Insteek is om in dit document niet vooruit te lopen op voorziene septemberkamerbrief.**

Bij punt 5: Reactie geeft relatief weinig aandacht aan sociale en ecologische innovaties waar ook naar wordt gevraagd. Focus ligt nogal op technische innovaties en juridische houdbaarheid. Proberen discussie te verbreden. **Ons gevoel is dat dit gebeurd is en dat zowel sociale als technische innovaties aan bod komen.**

Bij punt 6: heb eerlijk gezegd nog niet zo helder waar SDE++ een oplossing kan zijn. Als het bedoeld is in de zin van een ondernemer heeft in een gebiedsproces een aantoonbaar effectief idee en hoe voorkomen we dat hij vast loopt in het regelingen oerwoud dan denk ik dat er link te leggen is naar manier hoe we gebiedsprocessen willen financieren en hoe we zorgen dat eventuele generieke regelingen daar goed op aansluiten. RTLГ kan een rol spelen in het signaleren daarvan en eventueel organiseren daarvan. **Dit is het zoekproces waar we in zitten, vandaar de verdere verkenning als vervolgoptie.**

Bij punt 7: erg algemeen. Wat is er 'nieuw' aan het nieuwe gesprek. Wat doen we anders om het wel te laten werken? Wat mij betreft wordt er toegevoegd dat LNV ook op regionaal dit gesprek weer gaat voeren: "Het Rijk wil dichter bij de uitvoering komen te staan. Daarom is de regieorganisatie transitie landelijk gebied (RTLГ) in opbouw. Een van de hoofdelementen in de functie van de RTLГ bestaat uit het ondersteunen van de provincies bij de uitvoering. Daar hoort ook bij dat vragen en signalen, mogelijkheden en onmogelijkheden die vanuit de agrarische sector in gebiedsprocessen worden aangedragen sneller op tafel liggen bij het Rijk en dat daar vanuit Rijk en mede-overheden beter ondersteuning op kan worden geboden. **Bedankt voor deze passage. Deze is ingepast in het stuk!**

Mvgr 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

@minlnv.nl

Van: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>

Datum: 24 augustus 2022 om 21:53:49 CEST

Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e

5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e

5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e

< 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>, 5.1.2.e

< 5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: RE: uitwerking Remkes - graag jullie akkoord voor bewindspersonen

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.12e"
Sent: Mon, 29 Aug 2022 15:42:32 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minInv.nl>
Cc: "5.12e" <5.12e@minInv.nl>
Subject: Ter informatie: conceptnotitie met vragen vanuit RTLG-perspectief bij aanpak piekbelasters
Attachments: Conceptnotitie_Overwegingen en vragen bij wegnemen piekbelasters vanuit perspectief realisatie.docx
Importance: High

Dag 5.12e

Ter informatie.

Wij brengen vanuit realisatieperspectief een aantal vragen/overwegingen bij versneld wegnemen piekbelasters onder de aandacht bij LG&S.

Naar onze inschatting relevant in relatie tot mogelijk advies van Remkes op dit punt.

Omdat 5.12e kennelijk vanavond spreekt met MNenS en MP hebben we versneld iets aangeleverd.

Als onze opzet werkt, komt dit ook onder de aandacht van 5.12e en zit jij in de loop zodat jullie dezelfde informatievoorziening hebben.

Niettemin breng ik het hierbij al even onder je aandacht.

Zie onderstaande mail voor hoe ik het heb aangeboden bij LG&S.

LG&S heeft zelf een technisch-inhoudelijke notitie gemaakt over stavaza in beeld brengen piekbelasters (wordt aan gewerkt i.s.m. RIVM) en nog te zetten stappen daarbij.

We hebben eerst gepoogd ons verhaal daarin onder te brengen, maar bleek uiteindelijk handiger om dit via deze losse conceptnotitie te doen. Daarin verwijzen we wel naar de inhoudelijke notitie van LG&S.

Groeten,

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12e

5.12e

[@minInv.nl](mailto:5.12e@minInv.nl)

Van: 5.12e

Verzonden: maandag 29 augustus 2022 16:30

Aan: 5.12e <5.12e@minInv.nl>

CC: 5.12e <5.12e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Urgentie: Hoog

Hoi 5.12e

Dank voor jouw reactie.

Ik denk dat het helpt als we de notitie over piekbelasters en vragen/overwegingen vanuit RTLG/realisatieperspectief uit elkaar halen.

Daarom heb ik een aparte notitie gemaakt vanuit RTLG. Zie bijgevoegd

Mijn notitie betreft een eerste beeld vanuit RTLG en hebben we nu versneld opgesteld omdat er vanavond al een gesprek is.

Hierbij het dringende verzoek om met de notitie piekbelasters 1.2 (of 1.3?) ook deze notitie onder de aandacht te brengen van 5.12e en 5.12e

Als je de notitie naar 5.12e stuurt, dan graag ook 5.12e in de loop meenemen.

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.1.2.e

5.1.2.e

[@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 29 augustus 2022 14:53

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Hi 5.1.2.e

Hierbij de nieuwste versie, die ik rond 16.30 naar 5.1.2.e zal sturen. Ik kan de meeste antwoorden op de vragen die jij stelt daar niet in meenemen; die vragen zijn namelijk te complex om nu te kunnen beantwoorden. Zie ook mijn reactie op jouw voorstellen.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 29 augustus 2022 14:20

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Haa 5.1.2.e

Dank!

Even snel een paar suggesties/opmerkingen toegevoegd. Hopelijk heb je daar iets aan. Graag bereid tot toelichting of verdere tekstvoorstellen als dat helpt.

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.1.2.e

5.1.2.e

[@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 29 augustus 2022 13:24

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: FW: Piekbelasters 1.1

Hierbij versie 1.1, die dus nog aangepast moet nav opmerkingen van 5.1.2.e. Blijkt dus dat 5.1.2.e dit stuk straks al nodig heeft, dus maak na dit overleg (tot 14 uur) een aanpassing....

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 29 augustus 2022 13:03

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: Piekbelasters 1.1

Hoi 5.1.2.e

Bijgaand mijn reactie, dank voor de snelle actie.

5.1.2.e is vanavond bij gesprek M.NenS en MP, fijn als ze dit dan mee kan nemen.

Groet 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" "
Sent: Mon, 29 Aug 2022 16:47:15 +0100
To: "5.1.2.e" "<5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" "<5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Antw: Ter informatie: conceptnotitie met vragen vanuit RTLГ-perspectief bij aanpak piekbelasters

Thx. Roept drie vervolgvragen op doe mogelijk de komende tijd relevant worden.

- zijn de piekbelasters dat alleen boeren of kan het ook gaan over andersoortige bedrijven?
- stel er wordt gezegd doe maar. Wat is nodig qua uitvoering: projectteam, juristen, rentmeesters/taxateurs etc etc en wie heeft die (voldoende)? Over hoeveel locaties gaat het eigenlijk?
- wat gebeurt er met de "lege" locaties: wat is er nodig bij betreffende gemeente, etc etc om te komen tot een herontwikkeling hetzij van de blijver hetzij een toekomstige eigenaar. (Planeconomie, RO-deskundigheid etc etc)

Mvrg 5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e @minlnv.nl

Van: 5.1.2.e "<5.1.2.e@minlnv.nl>

Datum: 29 augustus 2022 om 16:42:32 CEST

Aan: 5.1.2.e "<5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e "<5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Ter informatie: conceptnotitie met vragen vanuit RTLГ-perspectief bij aanpak piekbelasters

Prioriteit: Hoog

Reeds 6x bevestigd

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 30 Aug 2022 12:05:13 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: Ter info: piekbelasters 1.2
Attachments: Piekbelasters 1.2.docx

Ter informatie ook nog even wat 5.12.e wel aan 5.12.e heeft doorgestuurd met het oog op politiek besluit.

@5.12.e jij opperde 3 logische vervolgvragen. Op de eerste vraag gaat de bijgevoegde notitie al deels in.

Roept drie vervolgvragen op doe mogelijk de komende tijd relevant worden.

- zijn de piekbelasters dat alleen boeren of kan het ook gaan over andersoortige bedrijven?

→ *afgaande op bijgevoegde notitie ligt de focus primair op landbouw. Wel staat in de notitie het volgende: "Er zijn wel piekbelasters in andere sectoren, die een grote stikstofdepositie (NOx en ammoniak) veroorzaken op specifieke Natura 2000-gebieden. Onderzocht wordt welke bedrijven grote veroorzakers zijn van NOx- en NH3-depositie in Natura 2000-gebieden. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen sectoren. Waar dit effectief is, is er aanvullend ruimte in de gebiedsprocessen voor maatwerk ten aanzien van lokale piekbelastingen."*

- stel er wordt gezegd doe maar. Wat is nodig qua uitvoering: projectteam, juristen, rentmeesters/taxateurs etc etc en wie heeft die (voldoende)? Over hoeveel locaties gaat het eigenlijk?

- wat gebeurt er met de "lege" locaties: wat is er nodig bij betreffende gemeente, etc etc om te komen tot een herontwikkeling hetzij van de blijver hetzij een toekomstige eigenaar. (Planeconomie, RO-deskundigheid etc etc)

5.12.e 5.12.e
 5.12.e

Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuïdenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e
 5.12.e @minlnv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 30 augustus 2022 08:47
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Goedemorgen!

Dat is de versie waarbij je gisteren in de cc stond (16.44), maar hierbij

Groeten,

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 30 augustus 2022 08:45
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Hoi 5.12.e

Heb jij voor mij de 'fit for purpose' versie van de piekbelastersnotitie? Wel handig om de laatste versie even te hebben. Bij voorbaat dank!

5194

Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Heb de aangepaste notitie aan 5.1.2.a gestuurd. VOor nu 'fit for purpose' :-)

Notitie RTLG 5.12.e zijn relevante vragen (die wij wat mij betreft ook wel op het netvlies hebben) maar vooral voor als het besluit genomen zou zijn. Klopt het dat ik het zo zie? De notitie 'van 5.12.e' is voor nu vooral wat we nodig hebben om tot een politiek besluit te komen.

Groet 5.1.2.e

512e

5.1.2.e

5.1.2.e - ministerie LNV

5.12.e

- secretariaat 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2e

Onderwerp: RE: Piekbelasters 1.1

Daq 5.1.2e

Wederom met dank aan de collega's in de cc, een aangepaste versie van de notitie over piekbelasters.

In aanvulling kreeg ik van 5.1.2.e (in cc) van RTLГ met vragen/overwegingen vanuit RTLГ/realisatieperspectief. Mocht je die notitie ook delen met 5.1.2.e dan graag ook 5.1.2.e meenemen.

5.1.2.e

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: Piekbelasters 1.1

5.1.2.e 5.1.2.e

Bijgaand mijn reactie, dank voor de snelle actie.

5.1.2.e is vanavond bij gesprek 5.1.2.e en MP, fijn als ze dit dan mee kan nemen.

Groet 5.1.2.e

Subject: Input op onderwerp piekbelasters voor gesprek met ondersteuning Remkes
Attachments: Conceptnotitie_Overwegingen en vragen bij wegnemen piekbelasters vanuit perspectief realisatie totaal.docx, Piekbelasters 1.2.docx

Als voeding op het onderwerp piekbelasters voor je gesprek met secretariaat Remkes, hierbij een notitie met overwegingen en te beantwoorden vragen vanuit realisatieperspectief bij (versneld) wegnemen piekbelasters bij N2000-gebieden. Het stuk bevat her en der ook al een *aanzet* tot beantwoording.

Het stuk is mede tot stand gekomen met inbreng ^{512e} en ^{512e} Waarvoor veel dank!

Daarnaast een meer technisch-inhoudelijk stuk dat LG&S heeft opgesteld over stavaza definiëren/in beeld brengen piekbelasters. Dat heb ik van 5.12.2024 ontvangen.

Ik hoop dat je hiermee uit de voeten kunt.
Bij vragen of opmerkingen weet je me te vinden.

Groeten,

512e 512e

5.12e

Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)
 Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 512e
512e @minlnv.nl

From: "5.12e" "
Sent: Wed, 31 Aug 2022 19:12:17 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>
Subject: Nabrand-Input op onderwerp piekbelasters voor gesprek met ondersteuning Remkes

Nog een gedachtespinsel: ik vraag me af of je aanpak piekbelasters als los traject moet doen of moet proberen te integreren in GGA en gebiedsprogramma's, eventueel als prioritaire maatregel. Dan voorkom je dat dit een los/verstrend traject is en benut je het juist als katalysator in gebiedsprocessen (vanwege snelle natuurwinst, vrijkomende grond, herbestemming, legaliseren PAS melders, vergunning noodzakelijke ontwikkelingen). Kan ook helpen om dit in een realistisch tijdspad te krijgen. Anyway, even een proefballon die ik alleen naar jullie stuur.

Samenvattend: pak piekbelasters prioritair aan als eerste stap en katalysator in de uitvoering van gebiedsprogramma's en gebiedsprocessen

Van: 5.12e <5.12e@minlnv.nl>

Datum: 31 augustus 2022 om 17:54:12 CEST

Aan: 5.12e <5.12e@minlnv.nl>

CC: 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e

5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minezk.nl>, 5.12e

<5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>, 5.12e

<5.12e@minlnv.nl>, 5.12e <5.12e@minlnv.nl>

Onderwerp: Input op onderwerp piekbelasters voor gesprek met ondersteuning Remkes

Reeds beoordeeld
5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

From: "5.12e"
Sent: Mon, 5 Sep 2022 14:21:35 +0100
To: "'5.12e' @berenschot.nl" <5.12e @berenschot.nl>; "'5.12e' @berenschot.nl"
<5.12e @berenschot.nl>
Subject: FW: Spelregels Meerjarenprogramma Transitie Landelijk Gebied
Attachments: Samenvatting Spelregels Meerjarenprogramma TLG-concept.docx

Beste 5.12e en 5.12e

Dankjulliewel voor de open uitwisseling van informatie afgelopen donderdag!

We hebben toen afgesproken dat jullie informatie zouden krijgen over de spelregels en het meerjarenprogramma, waar we als regieorganisatie (RTLG) aan werken. Dat laatste doen we natuurlijk in afstemming met partijen die het raakt.

Bijgevoegde samenvatting geeft de bedoeling van de spelregels en de meerjarige aanpak op hoofdlijnen weer. Op dit moment loopt een consultatie over de aanpak met diverse stakeholders (o.a. medeoverheden, agro- en natuurorganisaties en verschillende onderdelen binnen het Rijk). Het is de bedoeling dat het document met de spelregels en de opbouw van het Meerjarenprogramma (als bijlage) medio oktober 2022 meegestuurd wordt bij de hoofdlijnenbrief over het NPLG aan de Tweede Kamer.

Bij de collegae die deze spelregels trekken zie ik enige zorg of het document een eigen leven gaat leiden; die zorg geldt niet alleen tav jullie maar ook tav andere lezers. Onze specialisten zijn mede daarom graag bereid om mondeling verder toelichting te geven aan de hand van een bondige presentatie.

Overigens wordt er naast de ontwikkeling van de Spelregels ook hard gewerkt aan een document 'Kader en handreiking gebiedsprogramma's' in het kader van het NPLG (de beleidsvorming, waar RTLG over meedenkt maar wat niet door RTLG getrokken wordt). Deze handreiking biedt context/kader voor de spelregels (de spelregels volgen de principes van de handreiking) en zijn dus ook relevant om de spelregels goed te kunnen plaatsen. We zorgen ervoor dat jullie deze handreiking ook krijgen, we vragen daartoe de laatste versie bij de beleidscollegae op (maar geef vooral aan dat als jullie die zelf ook hebben).

Tenslotte is het denk ik goed om te kijken hoe en wat ten aanzien van de piekbelasters. Als die idd een belangrijk onderdeel van het advies worden, dan is het denk ik goed om te kijken hoe we daar - zoals we donderdag bespraken - over schakelen. Uiteraard met respect voor jullie onafhankelijke rol. Misschien is het het meest gericht om dat te doen op een wijze waarbij wij vanuit LNV reflecteren/reactie geven op waar jullie aan denken? Ik hoor graag hoe jullie dat zien.

Tot zover op dit moment.
We weten elkaar te vinden.
Groet,

5.12e

5.12e

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Thu, 15 Sep 2022 11:12:02 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: Stand van denken over piekbelasters
Attachments: Overwegingen bij piekbelasters 20220915.docx

Dag 5.12.e

Ik heb begrepen dat jij aansluit bij gesprek met secretariaat Remkes over staatssteun. Dat heeft ook raakvlak met piekbelasters. Daarom in bijlage een door mij samengestelde stand van denken rond piekbelasters en (RTLG-)overwegingen daarbij. Staatssteun komt daar ook voorbij. Ik refereer ook aan gesprek secretariaat Remkes met LG&S over piekbelasters en wat o.a. 5.12.e daarvoor had meegegeven.

Groeten,

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)
 Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e

[@minlnv.nl](mailto:5.12.e@minlnv.nl)

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 15 september 2022 07:47
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: FW: Antw: gesprek met secretariaat Remkes over beeindiging en staatssteun

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 14 september 2022 23:12
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Antw: gesprek met secretariaat Remkes over beeindiging en staatssteun

Volgens mij waren 5.12.e en anderen daar ook naar aan het kijken omdat ik vooral zat met de vraag 5.2.1 5.2.1
 Er ligt vanuit RTLG een analyse waarom daar nog al wat haken en ogen zitten. Dat is gisteren nog teruggelegd bij DGLG&S/5.12.e Ik meen te weten dat 5.12.e daar over geïnformeerd is. Het is ieg handig om dan even wat breder in organisatie te gaan kijken want ik ben wel erg nieuwsgierig hoe ze dit denken te gaan te gaan (beleidsmatig, juridisch en qua uitvoering). Volgens mij volgt DGLG&S hierin ook nog een eigen spoor (welke bedrijven dan volgens RIVM dan op de lijst moeten).....

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 14 september 2022 23:04
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Antw: gesprek met secretariaat Remkes over beeindiging en staatssteun

5.12.e en ik hebben ons vanmiddag ook nog verdiept in het "Vlaamse model". Dat klinkt heel stoer (uitkopen van 40 'rode bedrijven'), maar we snappen het niet helemaal en krijgen het niet goed rondgeredeneerd voor de NL situatie.

We bedachten dat als we volgende week toch naar Brussel gaan voor DGCOMP, we misschien ook langs de Vlaamse collega's kunnen gaan om het ons te laten uitleggen. In het kader van het systematisch langslippen van alle opties, zoals we vanmorgen bespraken. Dan doen we óf een goed idee op óf weten we waarom we er niets mee kunnen.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 14 september 2022 22:54

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Antw: gesprek met secretariaat Remkes over beëindiging en staatssteun

Dank signaal. Ik ben er liefst het zelf bij, maar ieg 5.1.2.e

Mvgr 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e @minlnv.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Datum: 14 september 2022 om 22:21:56 CEST

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: gesprek met secretariaat Remkes over beëindiging en staatssteun

hoi 5.1.2.e

Zie mailwisseling hieronder. Het secretariaat van Remkes wil morgen (!) een gesprek over beëindigingsregelingen. In de mail ligt de nadruk op de staatssteunaspecten, maar eerder vandaag begreep ik dat het in meer algemene zin zou moeten gaan om ervaren belemmeringen.

Interessant is ook dat het een gesprek is samen met een staatssteunjurist van FIN.

Jij hebt kortgeleden ook gesproken met het secretariaat van Remkes over beëindiging, samen met 5.1.2.e en 5.1.2.e maar jij lijkt niet uitgenodigd voor morgen. Ik weet niet precies hoe de lijnen vandaag gelopen zijn, dus voor de zekerheid stuur ik deze mailwisseling aan je door.

Misschien wil je er bij zijn? Of even voorbespreken?

dag, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@berenschot.nl>

Verzonden: woensdag 14 september 2022 20:24

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@ecolytico.com>; 5.1.2.e @minfin.nl

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minaz.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Overleg inzake staatssteunaspecten

Beste allemaal,

Dank 5.1.2.e voor het leggen van de verbinding.

Verzoek is om voor morgen een Webex van één uur in te plannen in het blok tussen 12.00-14.30 of 15.00-17.45. Mijn hoop is dat het secretariaat van 5.1.2.e (@5.1.2.e@minlnv.nl) dat in de agenda's wil zetten, alvast dank 5.1.2.e !

Aanwezig:

- vanuit LNV: 5.1.2.e en 5.1.2.e
- vanuit FIN: 5.1.2.e
- vanuit Berenschot: 5.1.2.e en 5.1.2.e

Vanwege de complexe aard van de materie, stel ik voor dat wij mondeling verder de inhoud bespreken; met jullie goedvinden zal ik eea kort inleiden morgen.

Ik kan mij voorstellen dat dit voor jullie even passen/meten is in de agenda. Absolute verhinderingen kunnen jullie wmb aan [5.12.e](#) (voor 10.00 uur) doorgeven, zodat zij vervolgens het best passende moment kan prikken voor later op de dag.

Alvast hartelijk dank en we spreken elkaar morgen,

[5.12.e](#)

Van: [5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@minaz.nl](#)>

Verzonden: woensdag 14 september 2022 18:33

Aan: [5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@berenschot.nl](#)>

CC: '[5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@minlnv.nl](#)>; [5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@minlnv.nl](#)>; [5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@berenschot.nl](#)>; [5.12.e](#) [@minlnv.nl](#) <[5.12.e](#) [@minlnv.nl](#)>; [5.12.e](#) [@minezk.nl](#)' <[5.12.e](#) [@minezk.nl](#)>; [5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@minlnv.nl](#)>; [5.12.e](#) <[5.12.e](#) [@minaz.nl](#)>

Onderwerp: Overleg inzake staatssteunaspecten

Ha [5.12.e](#)

Zoals net afgesproken, hierbij de beloofde mail met namen voor een overleg over staatssteunaspecten.

Ter toelichting voor (een deel van) de collega's in de cc,

Zoals bij de meesten wel bekend zal zijn, zal Johan Remkes in de 2^e helft van september zijn advies uitbrengen naar aanleiding van de gesprekken die hij heeft begeleid tussen het kabinet en betrokken partijen bij de stikstofproblematiek. Na afloop van het laatste gesprek heeft Remkes aangekondigd ook met een integrale denklijn voor de toekomst van de landbouw te zullen komen.

In dat kader heeft het onafhankelijke secretariaat dat Remkes ondersteunt bij deze opdracht (collega's van Berenschot), behoefte aan een overleg met deskundigen van de ministeries van Financiën en LNV over de (on)mogelijkheden van verschillende financiële (opkoop)regelingen en de staatssteunaspecten waarmee rekening moet worden gehouden. [5.12.e](#) gaf aan dat ik hier binnen LNV bij [5.12.e](#) te rade moest gaan, die vervolgens ook [5.12.e](#) en [5.12.e](#) 'aan de lijst' toevoegde. Vandaar deze mail aan jullie allen (vanuit FIN is [5.12.e](#) inmiddels betrokken).

Vanuit Berenschot zal op hele korte termijn een overleg gepland worden om inhoudelijke kennis over bovenstaande vraagstukken bij jullie 'op te halen'. Ik hoop dat jullie in de gelegenheid zijn om hier op deze korte termijn ruimte voor vrij te maken in jullie agenda's.

Groet,

[5.12.e](#)

[5.12.e](#)

[5.12.e](#)

Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Binnenhof 19 | Den Haag
Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

M [5.12.e](#)

E [5.12.e](#) [@minaz.nl](#)

Disclaimer

This e-mail and any attachment it contains is confidential and may contain legally privileged information. If you are not the intended recipient, please note that this e-mail or any attachment may not be copied or disclosed or distributed to others.

If you have received this e-mail by error, please notify the sender immediately by return e-mail, and delete this message. All rights reserved.

This email has been scanned for viruses and malware, and may have been automatically archived.

Voor zover piekbelasters aan de orde komen in gesprekken met secretariaat Remkes over staatssteun en gebiedsprocessen, is daar het volgende op mee te geven.

Je kunt eraan refereren dat Secretariaat Remkes 14 september specifiek over piekbelasters heeft gesproken met LG&S. Daarin heeft LG&S ook een aantal punten gemaakt i.r.t. uitvoerbaarheid die wij onderstrepen, nl. de volgende:

- Er is nog geen algemeen geaccepteerde (juridische) definitie van piekbelaster. Een advies dat zich richt op 'piekbelaster' is daarmee voor velerlei interpretaties vatbaar (zie ervaringen rond de bestaande en in ontwikkeling zijnde regelingen).
- Maatregelen om piekbelasters vrijwillig te beëindigen moeten voldoen aan Europese (staatssteun)kaders. Dat betekent o.a. dat een doorstartverbod van toepassing is en dat de maatregel in gelijke mate toegankelijk moet zijn voor de gehele doelgroep (rechtsgelijkheid).
- Als de overheid een maatregel uitvoert die niet aan de Europese kaders voldoet, bestaat het risico dat de EC deze maatregel als ongeoorloofde steun aanmerkt en NL verplicht tot het terugvorderen van de uitgekeerde steun.
- Voor verplichte beëindiging (onteigening) geldt dat er een harde juridische grond moet zijn om hiertoe over te gaan. In principe in de ruimtelijke sfeer (WJZ heeft hier eerder uitvoerig over geadviseerd; zie ook onder 2. Verderop in deze notitie).
- Onteigening vergt een precies en potentieel langdurig juridisch traject, dat zomaar 5 tot 10 jaar kan duren.
- Er wordt veel geroepen dat Nederland de Vlaamse methode (verplichte opkoop van de grootste vervuilers, de zogenoemde 'rode bedrijven') als voorbeeld moet nemen. Vooralsnog bestaat de Vlaamse methode uit een vrijwillige subsidieregeling voor deze rode bedrijven, geen verplichte opkoop.

In relatie tot piekbelasters zou de **algemene boodschap** als volgt kunnen zijn:
wegnemen piekbelasters lijkt mogelijkheden te bieden, maar dit zal niet op korte termijn tot resultaat leiden. Dit zal tijd vergen gezien nog nader te beantwoorden vragen of het mogelijk en realistisch is om piekbelasters weg te nemen.

Vanuit RTLG-perspectief gaat het dan vooral om vragen die raken aan uitvoering/uitvoerbaarheid. Daaraan voorafgaand komen nog vragen over een houdbare lijst van piekbelasters (o.a. m.b.v. RIVM-traject waar LG&S aan werkt) en de vraag of het mogelijk is de (stikstof)ruimte juridisch houdbaar te gebruiken voor legaliseren melders en verlenen vergunningen.

Er vanuit gaande dat er op enig moment een houdbare lijst is van piekbelasters die we willen wegnemen, is de vervolgvraag hoe je die piekbelastingen van de bedrijven op die lijst kunt wegnemen.

Te beantwoorden hoofdvragen daarbij zijn:

- 1) Uitkopen, veranderen of verplaatsen?
- 2) Vrijwillig of verplicht?
- 3) Wie voert uit (Rijk/provincie) en op welke manier?
- 4) Wat is er nodig aan uitvoeringskracht?

Deze vragen zijn hierna wat verder uitgewerkt. Vragen zijn te beantwoorden maar dat vraagt nog wel om (beleidsmatige) keuzes en vervolgens kost de uitvoering tijd (ordegrootte van jaren).

Gezien de tijd die het kost, is het niet aannemelijk dat je piekbelasters weg kunt nemen vooruitlopend op gebiedsprocessen. Blijft wel de vraag of je het wegnemen van piekbelasters als afzonderlijk traject doet of als onderdeel van gebiedsprocessen (zie ook onder 3).

1. Uitkopen of veranderen of verplaatsen?

- Er wordt meestal gesproken over 'opkopen', wat maatschappelijk/politiek best omstreden is.
- a. Is het ook denkbaar dat een piekbelaster bij een N2000-gebied ervoor kan kiezen binnen termijn x zijn bedrijf om te vormen tot een bedrijf dat per saldo neutraal of positief is tav de NPLG-doelen (of wellicht alleen stikstofdoelen)?
 - b. Is het ook denkbaar dat piekbelasters verplaatst worden naar een gebied waar hun emissies niet leiden tot problemen?

2. Vrijwillig of verplicht?

- a. Wordt de aanpak vrijwillig of verplicht (onteigenen, danwel intrekken vergunning, waarbij laatste alleen kan met het oog op natuur (Wnb-vergunning). Is het überhaupt juridisch mogelijk om vanuit het Rijk ten aanzien van een piekbelaster tot een verplichtende aanpak te komen en wat is dan de juridische titel?

Hieronder de opties op hoofdlijnen:

- Gedeputeerde staten is over het algemeen bevoegd gezag voor het intrekken of beperken van vergunningen op grond van artikel 5.4 lid 2 Wnb, of, als er nog geen N2000-vergunning is, voor het inzetten van de aanschrijvingsbevoegd om beperkingen op te leggen of activiteiten te verbieden op grond van artikel 2.4 Wnb.
 - Het Rijk kan op grond van de Omgevingswet evt. bij amvb (voorhang beide kamers) de bevoegdheid voor piekbelasters (mits gedefinieerd) naar zich toe trekken of regels stellen over de gevallen waarin en de wijze waarop deze bevoegdheden worden ingezet.
 - Voor onteigening geldt dat dit als uiterste middel kan worden ingezet als het algemeen belang dat vergt. Onder de Omgevingswet kan dat alleen als een bepaalde functie niet in overeenstemming is met de beoogde vorm van ontwikkeling, gebruik of beheer van de fysieke leefomgeving, die mogelijk is gemaakt in een omgevingsplan, een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of door een projectbesluit. Onteigening kan alleen op basis van een grondig onderbouwde noodzaak en als onteigening urgent is. Daaraan is ook een zeer zorgvuldige procedure met rechterlijke toetsing verbonden.
- b. Wat zijn de voordelen voor de piekbelaster bij een verplichte aanpak (financieel, duidelijkheid,)?
 - c. In geval van vrijwillig: hoe wordt dat zodanig interessant (financieel, maatwerk) en juridisch houdbaar (o.a. staatssteun) dat er veel animo ontstaat.

Commented [5.12.4(S1): 5.2.1
5.2.1

Commented [5.12.4(S2): 5.2.1
5.2.1

3. Wie voert uit en op welke manier?

Wie voert uit? - Uitvoeringsopties op hoofdlijnen

Op hoofdlijnen zijn er 3 uitvoeringsopties:

- a. Provincies voeren het uit (Rijk bepaalt (al dan niet in samenspraak met provincies) om welke piekbelasters het gaat en maakt de aanpak financieel mogelijk)
 - i. Check of waterschappen en/of gemeenten nog rol kunnen spelen.

Wanneer we erop uitkomen dat de uitvoering bij provincies ligt, kan je provincies de overweging laten dit als onderdeel van het gebiedsproces te doen, eventueel als prioritaire maatregel. Dat zou kunnen voorkomen dat aanpak piekbelasters een los traject is en is het te benutten als katalysator in gebiedsprocessen (vanwege snelle natuurwinst, vrijkomende grond, herbestemming, legaliseren PAS melders, vergunning noodzakelijke ontwikkelingen). Anderzijds is ook niet uit te sluiten dat provincies meenemen van piekbelasters in gebiedsproces juist verstorend vinden en dit wel 'los' willen organiseren.

b. Rijk voert uit met een maatwerkbenadering

Bij maatwerk in ieder geval de volgende aspecten bespreken:

- a. (indien er keuze is): opkopen, verplaatsen of veranderen?
- b. Indien opkopen, wat maakt onderdeel van de opkoop/transactie uit:
 - i. Productierechten (fosfaat- en dierrechten)
 - ii. Productiecapaciteit (zoals silo's en stallen): opkopen/afwaarderen/slopen
 - iii. Grond:
 - 1. Opkopen of
 - 2. Afwaarderen gekoppeld aan harde juridische beperkingen (privaat- of publiekrechtelijk) of
 - 3. ...

c. Rijk voert uit op grond van nationale regelingen

Bij deze optie zijn er een aantal landelijke regelingen waar ondernemers gebruik maken van 1 of meerdere regelingen:

- i. Een LBV-achtige regeling (hier maakt men iig gebruik van) tav inperken productie. DG Agro is bezig met een analyse hierop.
- ii. Een opkoopregeling grond (alternatief is dit op maat te doen zonder regeling, als een boer aangeeft bij intekening voor de LBV-achtige regeling dat bod overheid gewenst is)
- iii. Een afwaardeerregeling grond (congruent alternatief)

Aandachtspunt is mogelijke concurrentie tussen regelingen/instrumenten. Dat kan leiden tot een afwachtende houding bij ondernemer omdat er mogelijk nog een aantrekkelijker optie komt. Daarnaast is het voldoen aan Europese regels voor staatssteun een aandachtspunt.

4. Wat is nodig qua uitvoering, o.a. aan mens/organisatiekracht?

- a. projectteam, juristen, rentmeesters/taxateurs etc etc en wie heeft die (voldoende)?
- b. Over hoeveel locaties gaat het eigenlijk?

Dit kost hoe dan ook behoorlijk wat menskracht en expertise.

Bij a.

Mogelijke denkrichting:

Wanneer we er op uitkomen dat de uitvoering bij het Rijk ligt. Zet er een LNV-breed projectteam op (taskforce-achtige constructie, dus vrijgespeelde mensen). Goede basis hiervoor is het afstemmingsoverleg MGA-Lbv-grond. Enige die daarin ontbreken zijn de beleidsmedewerkers van DG LG&S en mensen van FEZ, die moeten er ook in (FEZ kan in tweede ring).

Voor uitvoering van onteigening door Rijk hebben we taxateurs en verwervers nodig (verwerver, "de man aan de keukentafel" moet een andere zijn dan de taxateur). Die kunnen we aantrekken via RVB. De kennis die zij hebben (en ook de kennis die zit bij oud-BBLers, RWSers en SBBers bv) over onteigening van grond/ bedrijven kunnen we goed gebruiken. Er is ook 5.1.5

5.1.5 ook handig om te consulteren.

Bij b.

LG&S heeft een conceptlijst met piekbelasters laten opstellen door RIVM. Een bedrijf is opgenomen op de lijst als het behoort tot die 2% van het aantal landbouw- en industriële bedrijven die het meest bijdragen aan de totale vrucht stikstofdepositie op het aandachtgebied, rekening houdend met de rekengrens van 25km. In deze notitie duiden we dit soort belaster aan als de 2%-lijst. Het gaat om circa 3500 bedrijven, waarvan circa 99% landbouwbedrijven. LET OP: dit zijn nog ongevalideerde conceptresultaten.

**Toelichting bij Woo-
besluit met kenmerk
DGA-SKI / 40899210**

De bewoording in dit document is onzorgvuldig en zou kunnen worden opgevat alsof LNV of RIVM zou werken aan een lijst met specifieke piekbelastende bedrijven. Noch door RIVM, noch door LNV is echter gewerkt aan een lijst met specifieke bedrijven. Wel heeft het RIVM gekeken naar de totale deposities van de top-2% belasters per overbelast Natura2000-gebied. Dit, om een inschatting te kunnen doen van de potentie (nationaal en per gebied) van een piekbelastersaanpak en inzicht te hebben over hoeveel en wat voor type bedrijven (landbouw, industrie) dit voornamelijk betreft.

5.12.e

5.12.e

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minaz.nl>

Verzonden: donderdag 15 september 2022 06:58

Aan: 5.12.e; 5.12.e

CC: 5.12.e; 5.12.e; 5.12.e

Onderwerp: RE: Doorst: gesprek met secretariaat Remkes over beeindiging en staatssteun

Hoi 5.12.e

Ik ben op verzoek van het secretariaat van Remkes 'op zoek gegaan' naar de staatssteunspecialist bij FIN, met als doel om nog dieper op dit onderwerp in te kunnen gaan. Daarbij gaf 5.12.e (de collega van FIN) aan dat het hem goed leek als ook de betrokkenen van de huidige opkoopregelingen zouden aanschuiven. Zo is de samenstelling van het overleg tot stand gekomen. Er is volgens mij nog geen definitief tijdstip, ik zal aangeven dat jij ook wilt deelnemen. Dat lijkt mij geen enkel probleem!

Groet,

5.12.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Datum: woensdag 14 sep. 2022 10:52 PM

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minaz.nl>

Kopie: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: Doorst: gesprek met secretariaat Remkes over beeindiging en staatssteun

Ha 5.12.e

Dit is wel wat vreemd. We (5.12.e en ik) hebben circa 2 weken geleden op verzoek van secr Remkes oa. gesproken over aankoop piekbelasters/opkoopregelingen met 2 medewerkers van Berenschot (vlgs mij 5.12.e & 5.12.e) over dit onderwerp. Daarbij zijn we zeer duidelijk geweest over de (staatssteun) belemmeringen waar we tegen aanlopen en welke inschattingen we maken om daar een oplossing voor te vinden. Wat we daar van zijn aan te gaan doen. Dus waarom ze zoeken naar nieuwe namen & personen is mij een raadsel.

Het lijkt mij verstandig dat ieg 5.12.e aansluit en bijvoorkeur sluit ik ook zelf aan. Welk tijdstip is er uitgerold?

Mvrgr 5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

@minInv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@berenschot.nl>

Verzonden: woensdag 14 september 2022 20:24

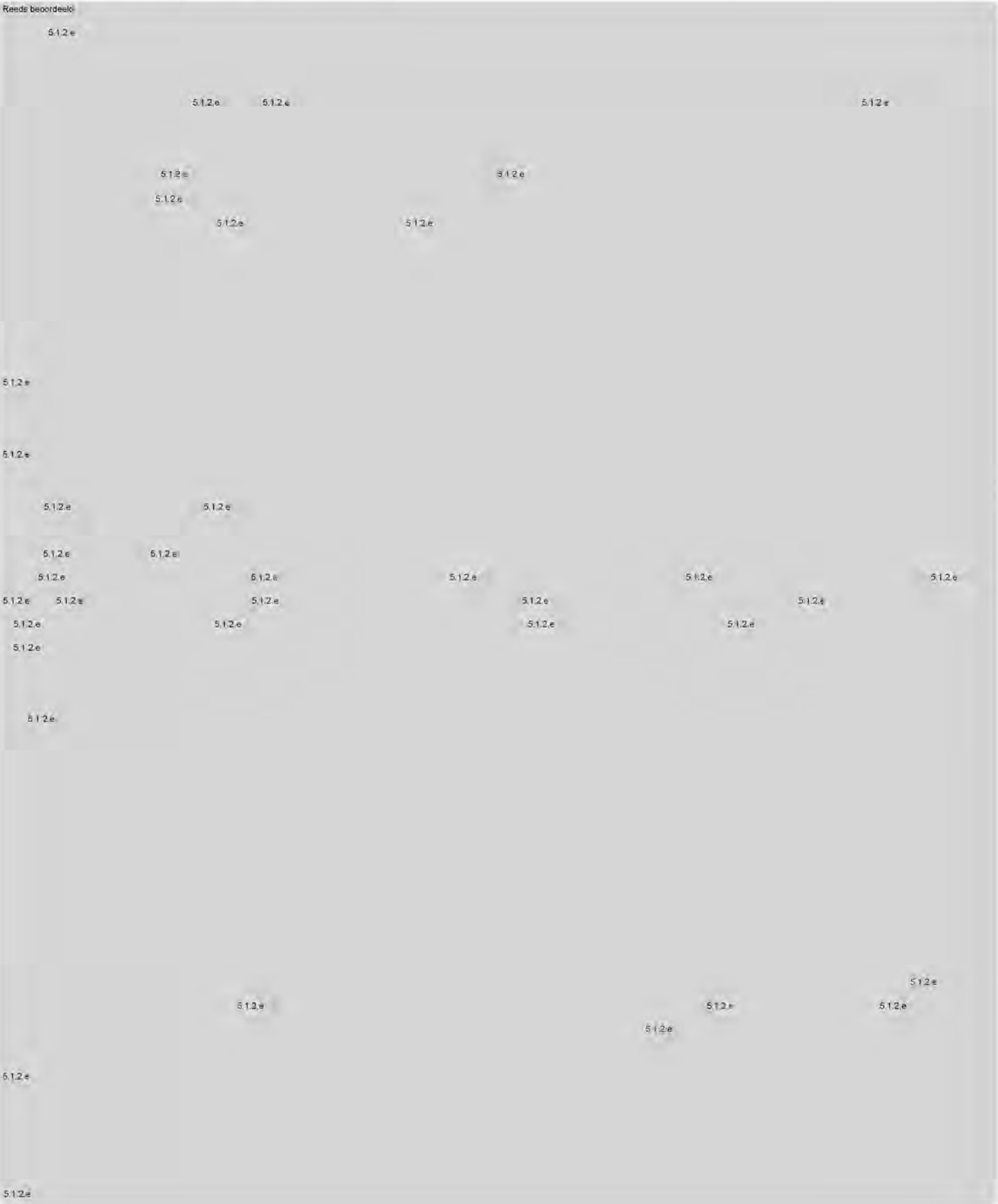
Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minezk.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@ecolytico.com>; 5.12.e @minfin.nl

CC: 5.12.e <5.12.e @minaz.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Overleg inzake staatssteunaspecten

From: "5.12e"
Sent: Tue, 20 Sep 2022 17:11:14 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>; "5.12e" <5.12e@minlnv.nl>
Subject: Gesprek over piekbelasters morgenmiddag en inzicht dat melders vergunnen alleen via vrijwillige aanpak kan

Heren,

Voor jullie info.

Morgenmiddag is er een gesprek over piekbelasters. Ik zal daar bij zijn. 5.12e is daar ook bij uitgenodigd.

Werd net gebeld door 5.12e Begreep van hem dat het gesprek morgen vooral is gericht op gevoel krijgen bij ordegrrootte van wat een aanpak voor piekbelasters je op kan leveren (aantal piekbelasters, hoeveel mol kan je halen, wat levert dat op voor melders).

Deelnemers betreft een vrij breed gezelschap, waaronder iemand van secretariaat Remkes. Die zal ook even schetsen welke kant zij op denken.

5.12e geeft aan dat secretariaat Remkes 'geen letter verkeerd wil schrijven' en voor dit onderwerp vooral luisteren/aftappen en niet zozeer zelf nieuwe dingen gaan verzinnen.

Van 5.12e begreep ik overigens nog het volgende m.b.t vrijwillige of verplichtende aanpak:

"Intrekken vergunning of onteigening zijn wel juridische instrumenten in de totale instrumentenkoffer voor een dwingende aanpak, maar niet voor het snel wegnemen van piekbelasters en niet met als inzet om de ruimte ook te gebruiken voor PAS-melders. Onteigening schrijf ik hier eigenlijk al weg, maar algemeen verbinden voorschriften zij ook niet een instrument om concrete piekbelasters weg te krijgen en ruimte te creëren voor PAS-melders, wel om de milieudruk terug te dringen. Bij onteigening komt er nog bij dat dat altijd gekoppeld is aan de realisatie van een andere ruimtelijke bestemming, zodat daar sowieso al geen directe relatie ligt met stikstofopbrengst."

Dit betekent dus dat je ruimte voor melders (of voor andere ruimtelijke ontwikkelingen die een vergunning vragen) alleen via een vrijwillige aanpak kan bewerkstelligen. Misschien was dit bij jullie al bekend, maar ik dat nog niet zo helder voor de geest. Vandaar dat ik het maar even deel.

Met een onvrijwillige/verplichtende aanpak kan je wel natuurwinst (milieudruk terugdringen) realiseren, maar geen ruimte voor PAS-melders/vergunningen mogelijk maken.

Daarbij is het wel zo is dat je met snel terugdringen milieudruk via een verplichte aanpak, je het makkelijker maakt om daarnaast/elders met een vrijwillige aanpak PAS-melders te legaliseren.

M.b.t. doorlooptijd bij intrekking vergunning ontving ik van 5.12e het inzicht dat dit in circa 3,5 jaar moet kunnen:

"Intrekking heeft directe werking, beroep schort niet op. Ik zou zeggen: half jaar voor opstellen en vaststellen provinciale beleidsregels inclusief regels nadeelcompensatie. Vervolgens een jaar voor vaststelling intrekkingsbesluiten inclusief inspraak. Die bedrijven bied je dan 1 à 2 jaar om netjes af te bouwen. Dus binnen max 3,5 jaar kun je de bedrijven stilleggen. Er komen dan vast vovo's en beroepsprocedures. Alleen die vovo's kunnen leiden tot opschorting. Maar de vovo's zijn snel en vallen samen met de afbouwperiode van 1 à 2 jaar. Dat geldt ook voor het beroep in eerste instantie. Met hoger beroep zit je op 5 jaar. Dus het is 3,5 à 5 jaar (laatste als je fatsoenshalve het hoger beroep afwacht)."

Als ik dit overzie, tekenen zich 2 sporen af i.r.t. piekbelasters:

- A. enerzijds een spoor op vrijwillige basis. Daarbij zou je kunnen denken aan een zeer aantrekkelijke regeling toegespitst op de grootste piekbelasters waarmee je ruimte voor PAS-melders creëert. Er is wel een NB: bij de vraag of deze ruimte van de piekbelasters kan worden uitgegeven aan deze ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met het additionaliteitsvereiste. Dat kan de mogelijkheden van de opbrengst beperken. Dit moet per Natura -gebied worden bekeken. Als er in een gebied ook andere stikstof reducerende maatregelen plaats vinden (zie bij anderzijds), kan dat helpen om aan additionaliteitsvereiste te voldoen.
- B. Anderzijds een spoor dat meer verplichtend is (bv. intrekken vergunning o.b.v. provinciale beleidsregels). Dat vraagt denk ik dat het Rijk een 'paraplu' biedt op grond waarvan provincies bv. bereid zijn beleidsregels vast te stellen. Dit spoor kan zorgen voor afname van milieudruk / halen van stikstofreductiedoelen en daarmee indirect ook weer bijdragen aan mogelijk maken van ontwikkelingen.

Groeten,

5.12e

5.12.e 5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e @minInv.nl

Van: 5.12.e

Verzonden: dinsdag 20 september 2022 17:04

Aan: 5.12.e <5.12.e> @minInv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e> @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Piekbelaster

Dag 5.12.e

Dank voor de uitnodiging.
Ik zal (fysiek) aansluiten.

Even voor mijn beeldvorming:
Wat is het doel van het overleg en is er een agenda en/of stukken?
Is dit een gesprek met (deelname van) secretariaat Remkes?

Groeten,

5.12.e

5.12.e 5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e @minInv.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.12.e <5.12.e> @minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 20 september 2022 16:29

Aan: 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e @minfin.nl ; 5.12.e

5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e

5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e

5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e @berenschot.nl'

Onderwerp: Piekbelaster

Tijd: woensdag 21 september 2022 16:00-17:15 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Hybride: Teams/Overlegkamer 5e D-passage (10p) (VC) B73

Op verzoek van 5.12.e ingepland.
Graag agenda hiervoor vrijmaken

Kunnen via een Replay aangeven of je fysiek of digitaal aansluit?
Alvast bedankt!

Microsoft Teams-vergadering

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Programma DG Stikstof

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T: 5.1.2.e

E: Algemene mailbox 5.1.2.e @minlnv.nl

Als u een bezoek brengt aan het Ministerie, dient u in het bezit te zijn van een geldig legitimatiebewijs.

From: "5.12.e" "
Sent: Tue, 20 Sep 2022 17:25:36 +0100
To: "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>; "5.12.e"
<5.12.e@minInv.nl>; "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>
Subject: Antw: Gesprek over piekbelasters morgenmiddag en inzicht dat melders vergunnen alleen via vrijwillige aanpak kan

Ja dit beeld mbt piekbelasters hebben we eerder al -indringend- geschetst en gedeeld met secr. Cie Remkes. Heb niet helder waar een zeer aantrekkelijke regeling nog meer uit kan bestaan dan wat we al doen in LBV. De doorlooptijd van intrekken vergunningen etc wist ik niet zeker maar ligt in de orde van grootte die ik zou hebben verwacht.

Begreep zojuist van een gedeputeerde van Nbr dat zowel Stibbe(...) als Hekkelman (5.12.e) betwijfelen of intrekking onder schadeloosstelling überhaupt wel kan. Kon het niet helemaal plaatsen. Graag via 5.12.e / 5.12.e danwel WJZ bij NBR ophalen of dat beeld klopt en of we die adviezen kunnen inzien/mogen ontvangen.

Mvrgr 5.12.e

5.12.e

5.12.e 5.12.e @minInv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Datum: 20 september 2022 om 18:11:14 CEST

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>, 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>, 5.12.e
5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: Gesprek over piekbelasters morgenmiddag en inzicht dat melders vergunnen alleen via vrijwillige aanpak kan

Reeds beoordeeld

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

From: "5.12.e"
Sent: Tue, 20 Sep 2022 17:40:37 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: Voorbereiding gesprek 5.12.e met secretariaat Remkes
Attachments: Voorbereiding gesprek 5.12.e met secretariaat Remkes.docx

5.12.e

Morgen spreek je met ondersteuning Remkes. 5.12.e en 5.12.e 5.12.e schuiven daarbij aan.

Met excuus voor late aanleveren: hierbij wat aan voorbereiding is opgehaald (met dank aan 5.12.e). Het is best veel tekst, dus ik heb de vrijheid genomen veel te markeren dat wat mi belangrijk is. Daarnaast heb ik aangegeven wie welke tekst heeft aangeleverd.

Mijn afdronk is dat op basis van het summiere benoemen van de onderwerpen het gesprek nog vele kanten uit kan gaan.

Belangrijk denk ik om uitzoomend te kijken wat boodschappen zijn om over te brengen. Ik kom op de volgende:

1. Het voeren van gesprekken met boeren (individueel en collectief) moeten we ism provincies vormgeven en vermoedelijk veel aan hen laten (en daarbij steunen).
2. Synchroniseren budgetten is belangrijk, zodat in gebiedsprocessen echt ook breder dan NPLG synchroon dingen *kunnen* worden opgepakt.
3. De tussenorganisatie RTLГ is heel kansrijk als het gaat om samenwerking tussen de overheden (om elkaar te versterken in realisatiekracht), maar is wel afhankelijk van de responsiviteit van het Rijk. Dit op beleid en op financiële aspecten. Alleen al het gedoe om geld vrij te krijgen (bijvoorbeeld voor uitvoeringskosten decentrale overheden) is zeer moeizaam en stimuleert niet tot de broodnodige cruciale samenwerking.

Als ik nog wat kan doen, dan hoor ik het wel.

Grt

5.12.e

Vorbereiding gesprek 5.1.2.e met secretariaat Remkes

Vanwege de lengte van het advies met gele arceringen van 5.1.2.e

Het secretariaat Remkes wil met 5.1.2.e in gesprek over de volgende punten:

"...Vanwege uw achtergrond en kennis op het dossier nodig ik u gaarne uit voor een verdiepend gesprek met mijn secretariaat.

In dit gesprek zullen de volgende aspecten aan de orde komen:

• Wat zijn de voorgenomen plannen om de gebiedsprocessen vorm te geven?

INFORMATIE VAN 5.1.2.e

- Het Rijk geeft met het NPLG nationale kaders voor de uitwerking van gebiedsprogramma's.
- Gebiedsprogramma's worden door en onder leiding van de provincies opgesteld. Hierin nemen gebiedspartijen gelijkwaardig deel.
- Bij de ontwikkeling en uitvoering van gebiedsprogramma wordt rekening gehouden met een gefaseerde en meerjarige programmatische aanpak van de transitie landelijk gebied. Deze transitie is immers geen lineair proces, maar heeft een cyclisch karakter. Zo zal naar verwachting de eerste versie van gebiedsprogramma's concrete onderdelen bevatten die rijp zijn voor uitvoering of de volgende stap. En ook onderdelen zijn die nog nadere uitwerking behoeven of waar de gebiedsparticipatie nog gaande is, en die om die reden nog niet toe zijn aan besluitvorming.
- De exacte vormgeving en inrichting van gebiedsprocessen vindt plaats door en onder regie van provincies.

• Hoe kan je voor goede (biecht)gesprekken met boeren zorgen?

INFORMATIE VAN 5.1.2.e

- Openingsopmerking: het gaat niet om "biecht"-gesprekken, maar om het kunnen voeren van "het goede gesprek"!
- Dat is geen seculiere opmerking; het wil benadrukken dat het gaat om een gelijkwaardig gesprek, gericht op de toekomst.
- Dan gaat het om twee, samenhangende zaken: (1) in gesprek komen en blijven met "de boer" (*) en (2) gedurende de transitie op inhoud coachen en adviseren.
- Daarbij is luisteren, door de overheid, belangrijk. Bij het eerste punt heeft dat te maken met het herstel van contact, door te zorgen dat mensen zich gehoord en gezien voelen en weten. Daardoor herstel van vertrouwen, want in de kern van dit conflict ligt dat de boeren vinden dat er wel over hen maar niet met hen gesproken wordt. Bij het tweede punt gaat het om de feedback, het terugvoeden van praktijksignalen naar met name beleid, zodat die responsief kan zijn.
- (*) "de boer" bestaat niet. Het gaat om de boer of boerin, het boeren echtpaar of gezin, de agrarische onderneming. Niet de sector of de koepels.
- Daarbij moeten we onderscheid maken tussen drie niveaus: (1) de boer (2) het gebied en (3) de overheid - met name LNV. Interventies moeten zich richten op de twee hierboven genoemde zaken via de drie hier genoemde niveaus.
- Omdat het gaat om gebiedsprocessen, is de provincie een belangrijke partner in de arrangementen.
- Voor het eerste punt, geldt dat nu eerst het contact hersteld moet worden. Dat gaat dan over de individuele boer, in de context van het gebied. Hier denken we aan informele gesprekken van bestuurders en ambtenaren met individuele boeren of groepjes boeren. Dat kan je echter niet met alle boeren doen. Daarom zal het ook een belangrijke route zijn om de boeren te bereiken via "intermediairen". Immers: de kloof tussen de systeemwereld van het Rijk en de leefwereld van de boer is erg groot, en breed. Diverse intermediairen kunnen hierbij een rol spelen. Er zijn talloze initiatieven, zoals (de partijen achter) Boerenperspectief die daarvoor kwalificeren.
- Daarbij willen we ook kijken naar wat een logisch schaalniveau is in de gebieden. Zo willen initiatieven als DAW en BodemUp verbinden/verdiepen naar groepen/clusters van boeren in een bepaald gebied, waarvoor een logisch schaalniveau geldt (obv bodem en water gesteldheid). Bij voorkeur worden dit soort initiatieven Liefst wil breed wordt opgepakt in de provinciale trajecten zodat er een gecoördineerde invulling aan wordt gegeven.

- Het zal dan wel belangrijk zijn om de signalen die deze intermediairen en initiatieven opvangen, door te zetten naar de overheid, i.c. het Rijk. Daar zal een lichte, slimme structuur voor moeten worden opgezet; de signalen moeten ook kunnen leiden tot aangepast beleid (anders heeft het geen zin).
- Bij de gesprekken met de boer is een open houding vanuit de overheid belangrijk. Het maakt nogal een verschil of we de plannen nog een keer komen toelichten of het probleem bezien vanuit de positie van de boer. 'De boer' wil gehoord worden, duidelijk antwoord krijgen op vragen waar hij/zij mee zit en als er geen helder antwoord te geven is, hij een eerlijk verhaal krijgt.
- Aan de hand van kleinere werkbezoeken van ambtenaren aan diverse agrarische bedrijven (geen koplopers maar gangbare bedrijven) kan dat goede gesprek gevoerd worden. Door slim te kiezen (bijvoorbeeld boeren met achterban in Agractie, LTO of NAIK) kan dit een groter effect opleveren. In deze fase zullen we terughoudend zijn met media informeren. (Het beeld van 'mediashow' moet vermeden worden.)
- Het zou mooi zijn als gesprekken in de gebieden ook gevoerd kunnen worden met kamerleden erbij, die wellicht in "hun" regio gesprekken kunnen adopteren.
- Voor al deze gesprekken geldt dat de signalen daaruit doorgeleid moeten worden naar beleid (feedback loop).
- Daar waar er goede voorbeelden zijn (er zijn voldoende boeren en initiatieven die laten zien wat er wel kan), zou een mediastrategie ontwikkeld kunnen worden die dit zichtbaar maakt en zo ook boeren die het nog niet weten daarover informeert. Zodat het gesprek over wat wel kan, daardoor gevoerd wordt en het vervolgens ook meer deelnemers krijgt.
- Ten tweede zal het belangrijk zijn - als het contact er is - om langjarig met de boer in gesprek te blijven op de inhoud van zijn transitiepad: duurzame landbouw in een vitaal landelijk gebied. Dit is een verschil met de huidige situatie, waar coaching slechts kortdurend is. Er is al een infrastructuur gericht op coaching, keukentafelgesprekken en technisch advies. Die kan gebruikt worden, maar moet de mogelijkheid krijgen om langjarige relaties aan te gaan. Ook moet er aandacht zijn voor sociaal-maatschappelijke en sociaal-psychologische aspecten. Zowel provincies als LNV hebben hier regelingen voor, maar die werken niet altijd goed. Die moeten dus meer toegesneden, massaler en langjariger worden en dat kost geld (via LNV, uit het Transitiefonds?). Kwaliteit en onafhankelijkheid is randvoorwaardelijk. Dit wordt verder uitgewerkt, met stakeholders.
- Ten aanzien van het technisch advies wordt gekeken naar hoe de boer zelf aan zijn informatie kan komen. Bv via elektronische portalen van overheden (*) en andere instanties. Er ligt een motie om de werking daarvan te onderzoeken. Dit kan er toe leiden dat hier nog een verbetering nodig zal zijn, bv het verder verbinden van portalen of het verbeteren van bereik of inhoud. Een nieuw superloket ligt niet a priori voor de hand, eerst moet de analyse plaatsvinden. Maar de issue is dus wel onder handen. En ook hier geldt, dat feedback naar beleid georganiseerd moet worden. Welke vragen leven het meest, kan daar (pro-)actief op worden gehandeld?
- (*) LNV heeft Groen Kennisnet laten herontwerpen (1,6 mln) om zo'n digitaal platform beschikbaar te maken voor boeren. Via dit platform kan ook informatie worden gegeven over andere zaken dan technisch advies; sociaal economisch, bijeenkomsten, uitleg nieuwe regelgeving, waar nieuwe praktijken en innovaties te bezichtigen zijn (demo en fieldlabs).

• Wat zou het rijk moeten regelen om de gebiedsprocessen zoveel mogelijk integraal vorm te geven?

INPUT VAN 512a EN 512a

- De werkwijze om een aantal opgaven te bundelen in het NPLG en om (breder) alle belangrijke rijksopgaven te bundelen in de RO-startpakketten die de mVRO gaat versturen is de basis. Dit moet mogelijk maken dat de provincies als gebiedsautoriteit de regie nemen.

- Het Rijk bouwt aan de hoofdlijnen NPLG met heldere kaders voor de provincies om de opgaven ten aanzien van het nakomen van internationale verplichtingen integraal aan te pakken.
- Ruimte om tot een eigen, gebiedsspecifieke samenstelling van maatregelen te komen, als de optelsom van het doelbereik maar klopt (binnen de kaders voor budget, de sociaal economische impact op het gebied en een duurzame toekomst voor de blijvende boeren) en de opdracht integraal wordt aangepakt.
- Mogelijkheid voor provincies is er om nog meer opgaven mee te nemen zoals hoogwaterbescherming, geurbeleid, recreatieve ontwikkeling, etc. Zo kan tot een vergrote integrale aanpak komen. Het is aan de provincies zelf om extra opgaven op te nemen in de integrale aanpak.
- Bij dit alles is het belangrijk dat het Rijk zoveel mogelijk meerjarige zekerheid biedt over de te behalen doelen per provincie, maar ook aankondigt wat nog onzeker is/waar nog nieuwe doelen op gaat komen.
- Ook is het belangrijk dat het Rijk zoveel mogelijk serieus neemt wat vanuit de gebiedsprocessen/uitvoeringspraktijk nodig is. Het synchroniseren van budgetten is daar een voorbeeld van. Dat moeten we lerend doen, want het is best ingewikkeld.

• Wat is nodig van een goede uitvoering van de gebiedsprocessen?

INFORMATIE VAN 5.1.2.e

- Ruimte voor maatwerk, ruimte voor een adaptief en cyclische ontwikkeling van het gebiedsprogramma en de uitvoering van onderdelen van een gebiedsprogramma (maatregelen). De ruimte nemen voor gesprek, zonder een tijdsdruk, tot aan de keukentafel toe.
- Starten met wat kan en duidelijk is. En ruimte houden voor gebiedsparticipatie en uitwerking als het gebied of de opgaven daar om vragen.
- Ruimte voor samenhangende maatregelen, waarmee zowel de doelen van het NPLG worden gerealiseerd als de randvoorwaarden worden ingevuld voor leefbaarheid, sociaaleconomische effecten en een duurzame toekomst voor blijvende boeren.
- Bevorderen van een samenstel en samenhang van verschillende type maatregelen in een gebied
- Rijk, provincies, waterschappen, gemeenten en alle andere gebiedspartijen die gelijkwaardig mee denken en doen in gebiedsprocessen.

Opmerking 5.1.2.e zie ook bij laatste vraag, waar meer wordt ingegaan op uitvoeringskracht.

• Los van politieke realiteiten, in welke mate is het mogelijk om voor verschillende gebieden verschillende aanpakken te realiseren.

INFORMATIE VAN 5.1.2.e

- Voor verschillende gebieden is zeker ruimte voor verschillende aanpakken. Dit is het fundament van de gebiedsgerichte aanpak. De gebieden, de opgaven en de mensen die er werken en wonen kennen immers een grote variatie. Ook kunnen zich na verloop van tijd nieuwe inzichten en ontwikkelingen voordoen. Om aan te kunnen sluiten op de variatie van opgaven, doelen en maatregelen en dynamiek in gebieden is regionaal maatwerk een vereiste.

Aanvulling 5.1.2.e het lijkt er wel meer en meer op dat er bepaalde maatregelen zijn die eigenlijk geen realistisch alternatief hebben, zoals minder vee (ivm methaan) en meer hectares natuur (ivm natuurdoelen).

• Wat moet binnen het rijk, binnen provincies en binnen gemeenten georganiseerd worden om vertrouwen te kunnen hebben in een goede en snelle uitvoering...."

- Om een goede en snelle uitvoering te realiseren is de regieorganisatie RTLГ opgezet. RTLГ wil Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten in staat stellen te komen tot een succesvolle en slagvaardige uitvoering van de transitie van het landelijk gebied volgens de in het NPLG opgenomen doelen.
- Een eerste belangrijke stap is dat RTLГ actief participeert in het maakproces van het en zich ervoor inzet dat in het NPLG consistente, werkbaar en uitvoerbare doelen worden

geformuleerd waar provincies in hun gebiedsprocessen mee aan de slag kunnen. Dat zal misschien niet altijd even eenvoudig zijn, vanwege de complexe politieke keuzen die het kabinet moet nemen. Tevens is RTLG de schakel in het oplossen van beleidsproblemen vanuit het belang van een effectieve uitvoeringspraktijk.

- De functie van RTLG bestaat uit:
 - o Het waar gewenst ondersteunen van de provincies en andere overheden/partijen bij de uitvoering. Het belang van RTLG als tussenorganisatie, die de vier overheden helpt te werken 'als ware ze één overheid' qua uitvoeringkracht is daarbij belangrijk.
 - o Het sturen op doelrealisatie van de transitie in de landelijke gebieden op basis van het NPLG als beleidsopdracht.

- Belangrijk zal zijn dat vanuit het Rijk (beleiddg's en de financiële hoek) responsief wordt gehandeld, zodat het Rijk een meedenkende en betrouwbare partner kan zijn. Het Rijk heeft een slechte geschiedenis op dat terrein. Dat zal dus echt belangrijk zijn: serieus nemen wat de uitvoeringspraktijk vraagt en daar maximaal in meebewegen.

- RTLG kijkt met decentrale partijen wat er nodig is, wat zijzelf kunnen doen en wat RTLG (waar nodig in samenwerking met bv. Kadaster, RVO) kan doen. Zo is bijvoorbeeld de provinciale uitvraag voor versnellingsvoorstellen vanuit RTLG georganiseerd. Hierbij is door het RTLG een lerende aanpak gehanteerd zodat aanscherping en bijstelling op de werkwijze van RTLG mogelijk is. Ook in de komende periode zal deze lerende aanpak worden gehanteerd.

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Wed, 28 Sep 2022 08:09:15 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: Doorst: Reactie gevraagd: paar vragen over aantrekkelijkheid regelingen

Ter info

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Datum: 28 september 2022 om 08:38:42 CEST
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Reactie gevraagd: paar vragen over aantrekkelijkheid regelingen

Ha 5.12.e

We hebben hier in eerdere stadia naar gekeken. Er kan veel (sterker nog we hebben een aantal 'plusjes' klaarliggen, waaronder de 120%), maar om diverse redenen zijn we uiteindelijk uitgekomen op 100%. Afhankelijk van de definitie van piekbelaster, zou je bijvoorbeeld met drempelwaarden en percentages kunnen spelen. Dit stadium lijken we (gelet op de tijd) echter voorbij. Elke wijziging die we nu nog gaan doen, moet de instemming van MinFin hebben en vergt extra overleg in Brussel. Betekent dat de Lbv nog later open kan dan we nu al voorzien. Een aparte module voor piekbelsaters aankondigen betekent dat de deelname aan de Lbv uitgesteld zal worden. Voor wat betreft nadeelscompensatie geldt inderdaad (zoals ik ook van 5.12.e begreep) dat deze lager zal zijn dan een 100% subsidie volgens de Lbv. Klinkt ook logisch, aangezien een bedrijf in dat geval niet hoeft te stoppen.

Groet, 5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 27 september 2022 17:39
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Reactie gevraagd: paar vragen over aantrekkelijkheid regelingen
Urgentie: Hoog

Hoi 5.12.e

Nog een paar vragen n.a.v. overleg met 5.12.e en 5.12.e

In de notitie staat het volgende:

- Voorkomen moet worden dat de (aankondiging van) nieuw beleid negatief interfereert met de (deelname aan de) huidige beëindigingsregelingen MGA en Lbv. Als ondernemers hun beslissing om deel te nemen uit stellen, vanuit de gedachte dat er een nog aantrekkelijker regeling kan volgen, betekent dit dat de doelen die met de regelingen zouden worden behaald verder opschuiven in de tijd.

Paar vragen hierbij:

-klopt het dat Lbv 100% vergoeding oplevert? 5.12.e vroeg of er ook mogelijkheden zijn dit naar 120% te brengen (voor specifieke groep piekbelasters), wellicht vanwege relatie met milieu-eisen? Weet jij of dat kan en waarom wel of niet?
 -Als het intrekken van vergunningen aan de orde zou komen, is er volgens mij sprake van 'nadeelcompensatie'. Hoe ziet zo'n regeling eruit en wat levert dat een boer op (100%, meer dan 100%) en kan dat dan een trigger zijn om bv. de Lbv voorbij te laten gaan? Ik meen dat 5.12.e hier eerder het volgende bij aangaf: "Financieel is opkoop tegen de voorgenomen condities van de Lbv waarschijnlijk aantrekkelijker dan nadeelcompensatie waarbij enkel het onevenredig nadeel in vergelijking met de totale groep voor vergoeding in aanmerking komt."

Kan jij deze vragen beantwoorden? Zo nodig nog even WJZ inschakelen?

Groeten,

5.12.e

5.12.e 5.12.e

5.12.e

Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e @minInv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 27 september 2022 13:38

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie gevraagd: In hoeverre maken bestaande regelingen opkoop van grond mogelijk?

Thanks!

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 27 september 2022 13:19

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie gevraagd: In hoeverre maken bestaande regelingen opkoop van grond mogelijk?

Dank 5.12.e

Ik maak hieruit op dat we in deze context dus zeker ook moeten kijken wat de grondbank kan betekenen. 5.12.e en ik spreken vanmiddag nog met 5.12.e hierover.

Ik schat in reageren op huidige versie. Ik check even bij 5.12.e hoe het nu gaat met volgende versies. Donderdag moet er in elk geval een eindversie liggen.

5.12.e 5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e @minInv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 27 september 2022 11:01

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie gevraagd: In hoeverre maken bestaande regelingen opkoop van grond mogelijk?

Ha 5.12.e

Die definitie van piekbelasters blijft een heikel punt. Op basis waarvan bepaal je de depositie? Moet natuurlijk passen binnen het bestaande stelsel en met name SSRs. Voor wat betreft staatssteun is het juist belangrijk grond niet mee te nemen in de bestaande regelingen. Je dwingt de CIE daarmee namelijk om daar een toets op te doen. Een van de redenen waarom wij bij de Lbv kiezen voor niet opnemen van grond en een uitvoeringshaakje vanuit RVO maken om de grondbank wel attent te kunnen maken op beschikbaar komen van grond.

Overigens is relatief snel qua resultaat pas ergens in 2025, eerder gaat sowieso niet lukken. Voor de PAS melders wordt het dan ook erg spannend.

Weet jij of 5.12.e een nieuwe versie gaat sturen? Of moeten we reageren op de versie van deze ochtend?

Groet, 5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 27 september 2022 10:28

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Reactie gevraagd: In hoeverre maken bestaande regelingen opkoop van grond mogelijk?

Urgentie: Hoog

Hoi 5.12.e

Vraagje naar aanleiding van overleg over piekbelasters vanochtend: RIVM (2%-lijst) hebben gerekend met stalemissies. Financiën neemt ook emissies vanuit beweiding/bemesting mee. Afhankelijk van het type bedrijf (wel of niet grondgebonden) levert dat meer emissiereductie op, maar is het natuurlijk ook duurder omdat je ook de grond moet kopen. Ik vroeg me af hoe dit zit qua uitvoerbaarheid. Heb daar in het gesprek ook een opmerking over gemaakt. We geven aan dat als je relatief snel iets wilt met piekbelasters wegnemen via bestaande regelingen (die staatssteunproof moeten zijn) de meest geëigende route is. In hoeverre zijn de bestaande/aanstaande regelingen er op ingericht om ook grond op te kopen? En kan/moet de grondbank hier eventueel een rol hebben?

Lijkt me handig hierover vandaag of morgen iets op te laten nemen in de notitie die LGS maakt als voeding voor Remkes.

In de notitie staat al de volgende bullet:

- Alleen via de bestaande regelingen kan relatief spoedig resultaat worden behaald. Belangrijk aandachtspunt is dat het beleid in overeenstemming is met Europese staatssteunkaders.

Als we daar 1 of 2 zinnen aan toe kunnen voegen over welke regeling waarvoor geschikt is (wel/niet inclusief grond; zonodig iets over kippen; varkens; vleeskalveren/koeien; melkvee) lijkt met dat wel slim.

Groeten,

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e

@minlnv.nl

From: "5.1.2.e." <5.1.2.e.@"minlv.nl">
Sent: Wed, 28 Sep 2022 12:05:59 +0100
To: "5.1.2.e." <5.1.2.e.@"minlv.nl">
Cc: "5.1.2.e." <5.1.2.e.@"minlv.nl">
Subject: Ter check: stavaza denklijn piekbelasters
Attachments: 220927a Concept memo piekbelasters_opm RTL.G.docx

Dag 5.1.2.e.

Even een update m.b.t. voeding Remkes voor wat betreft piekbelasters. Ik wil hiermee checken of we wat jou betreft op de goede lijn zitten.

In relatie tot uitvoerbaarheid is de lijn die ik naar voren willen brengen als volgt:

Voorwaarden en overwegingen bij een aanvullende aanpak piekbelasters

- Voorkomen moet worden dat de (aankondiging van) nieuw beleid negatief interfereert met de (deelname aan de) huidige beëindigingsregelingen MGA en Lbv. Als ondernemers hun beslissing om deel te nemen uit stellen, vanuit de gedachte dat er een nog aantrekkelijker regeling kan volgen, betekent dit dat de doelen die met de regelingen zouden worden behaald verder opschuiven in de tijd. Naast MGA en Lbv, kan het instrument grondbank een rol spelen. Deelnemers aan MGA en Lbv die naast hun stallen/rechten ook hun grond willen verkopen kunnen dat aangeven waarna via de grondbank kan worden aangekocht. Mogelijk kan de grondbank ook worden gebruikt om naast grond ook (delen van) bedrijven op te kopen (die niet aan MGA of Lbv mee kunnen/willen doen); dit moet nader worden onderzocht, waarbij onder meer staatssteun aandachtspunt is.
 - Alleen via de bestaande regelingen kan relatief spoedig resultaat worden behaald. Belangrijk aandachtspunt is dat het beleid in overeenstemming is met Europese staatssteunkaders.
 - De enige verplichtende optie om relatief snel tot resultaat te komen, is het intrekken of beperken van vergunningen. Daarvoor geldt wel dat dit ook voorbereidingstijd kost, omdat dit een solide juridische onderbouwing vereist en ook de beschikbare ecologische gegevens vanuit de natuurdoelanalyses zijn nodig. Uitvoeringscapaciteit zal een beperking vormen in de doorlooptijd en de feitelijke realiseerbaarheid van het hier geïdentificeerde potentieel.
 - Een overweging is om gelijktijdig met het inzetten van vrijwillige regelingen, ook te starten met het voorbereiden van de mogelijkheid om vergunningen in te trekken. 5.2.1
- 5.2.1 Financieel is opkoop tegen de voorgenomen condities (100% vergoeding) van de Lbv (of grondbank) waarschijnlijk aantrekkelijker dan nadeelcompensatie (bij intrekken vergunning) waarbij enkel het onevenredig nadeel in vergelijking met de totale groep voor vergoeding in aanmerking komt.
- De stikstofruimte die beschikbaar komt bij het intrekken van vergunningen kan alleen worden ingezet voor natuur en niet voor het mogelijk maken van andere ontwikkelingen. Belangrijk is dat de maatregel ten tijde van de passende beoordeling, die ten grondslag ligt aan de Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning voor bijvoorbeeld een PAS-melding, óf moet zijn uitgevoerd óf dat er verzekerd is dat de maatregel zal worden uitgevoerd en de beoogde effecten heeft. Ook moet zijn voldaan aan het zogenaamde additionaliteitsvereiste.
 - Er is in deze analyse niet gekeken naar de maatschappelijke effecten die kunnen optreden in de gebieden waar veel uitkoop plaats zal vinden. Denk aan de leefbaarheid van bepaalde gebieden.

Kan jij je vinden in deze lijn?

Daarbij 3 punten die ik onder je aandacht breng:

1) 120% vergoeding zou een mogelijkheid kunnen zijn, maar heb ik nu niet genoemd vanwege negatief advies 5.1.2.e. "We hebben hier in eerdere stadia naar gekeken. Er kan veel (sterker nog we hebben een aantal 'plusjes' klaarliggen, waaronder de 120%), maar om diverse redenen zijn we uiteindelijk uitgekomen op 100%. Afhankelijk van de definitie van piekbelaster, zou je bijvoorbeeld met drempelwaarden en percentages kunnen spelen. Dit stadium lijken we (gelet op de tijd) echter voorbij. Elke wijziging die we nu nog gaan doen, moet de instemming van MinFin hebben en vergt extra overleg in Brussel. Betekent dat de Lbv nog later open kan dan we nu al voorzien. Een aparte module voor piekbelasters aankondigen betekent dat de deelname aan de Lbv uitgesteld zal worden."

2) Grondbank heb ik wel genoemd. Hebben 5.1.2.e. en ik overlegd met 5.1.2.e. 5.1.2.e. adviseert hier echter negatief over: "Ik begrijp je idee bij eventuele inzet van de grondbank, maar naar mijn idee moeten we deze 'in the pocket' houden om eventueel te gebruiken bij onze reactie op Remkes. De onzekerheden over wat er daadwerkelijke kan zijn nog groot, het opkopen van hele bedrijven lijkt 5.2.1 op de MGA-1 5.2.1 Ik zou 5.2.1 en ons niet in de positie willen brengen daar (nog) geen antwoord op te hebben." → heb hierop nog een checkvraagje uitstaan bij 5.1.2.e.

3) Volgens mijn informatie (zie hieronder) levert vrijwillige regeling naar verwachting meer op dan intrekken vergunning. Deel jij dat beeld?

Hieronder tref inschatting (5.1.2e) over omvang nadeelcompensatie bij intrekken vergunning.

"Bij het intrekken van een vergunning worden anders dan bij onteigening geen zaken door de overheid verworven. Er wordt een tegemoetkoming verleend voor het nadeel dat de betrokken ondernemer lijdt door het feit dat deze de eerder vergunde activiteit niet langer kan uitoefenen. Het gaat dan alleen om nadeel voor zover dat onevenredig is in vergelijking met het nadeel dat andere ondernemers hebben van de getroffen overheidsmaatregelen. Het nadeel moet het normale maatschappelijke of ondernemersrisico overstijgen. De omvang van dit risico is afhankelijk van alle omstandigheden van het geval. Relevant is onder andere of de maatregel voorzienbaar was, wat de omvang en ernst van de schade is, of er bijvoorbeeld een overgangstermijn geldt en welke beperkingen aan de eerder verleende vergunning waren verbonden. Relevant zijn ook eventuele subsidies of andere financiële tegemoetkomingen van de overheid waarmee het nadeel wordt beperkt. Er kan derhalve geen algemene uitspraak worden gedaan over de vraag of er daadwerkelijk een vergoeding moet worden verleend en hoe hoog deze zal zijn. Het bevoegde gezag kan er wel voor kiezen algemene uitgangspunten voor de toekenning van nadeelcompensatie in een beleidsregel vast te leggen. Er mag van uit worden gegaan dat voor een ondernemer vrijwillige beëindiging door gebruikmaking van een algemene beëindigings- of aankoopregeling van de overheid aantrekkelijker is dan gedwongen beëindiging door intrekking van de vergunning met een beroep op nadeelcompensatie."

Om 13:15u zit ik in een ambtelijk overleg waar meest recente versie van het memo (ter voeding van Remkes) ter sprake komt. 5.1.2e is daar ook bij.

Als daar nog aanvullende inzichten uitkomen, dan kom ik op de lijn.

Niet noodzakelijk om nu te lezen, maar ter informatie ook even de volledige notitie die na een laatste aanscherping in principe morgen als voeding naar secretariaat Remkes gaat. Mijn opmerkingen/voorstellen staan daar in.

Groeten,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuïdenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.1.2e

5.1.2e

[@minlnv.nl](mailto:5.1.2e@minlnv.nl)

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Wed, 28 Sep 2022 12:15:13 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Per ommevarende reactie gevraagd: voorgestelde aanscherpingen op memo piekbelasters, o.a. i.r.t. regelingen en grondbank

Kleine nabrander bij mijn vorige mail.
 Zie hieronder aanvullend reactie 5.12.e m.b.t. wel/niet noemen grondbank.

5.12.e 5.12.e
 5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLK)
 Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e
 5.12.e @minlnv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 28 september 2022 13:12
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Per ommevarende reactie gevraagd: voorgestelde aanscherpingen op memo piekbelasters, o.a. i.r.t. regelingen en grondbank

Met de MGA mag je grond aankopen, maar de CIE werd niet blij van onze uitleg. Daarom ben ik zo voorzichtig om dat nu al te roepen..... Ik zou hem daarom liever vanuit LNV naar voren brengen als we iets zekerder van onze zaak zijn. Tegelijk weet ik niet of het risico heel groot is, want Remkes gaat geen regelingen voorschrijven. Dus.....

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 28 september 2022 13:01
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Per ommevarende reactie gevraagd: voorgestelde aanscherpingen op memo piekbelasters, o.a. i.r.t. regelingen en grondbank

Hoi 5.12.e

Dank voor jouw reactie.
 Als passage over grondbank iets anders wordt verwoord, helpt dat dan? Zie hieronder een poging:

"Mogelijk kan de grondbank ook worden gebruikt om naast grond ook (delen van) bedrijven op te kopen (die niet aan MGA of Lbv mee kunnen/willen doen); dit moet nader worden onderzocht, waarbij onder meer staatssteun aandachtspunt is."

En even ter check: koop je met de MGA ook de grond op?

Groeten,

5.12.e
 5.12.e 5.12.e
 5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLK)
 Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e
 5.12.e @minlnv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 28 september 2022 12:13

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Per ommeegaande reactie gevraagd: voorgestelde aanscherpingen op memo piekbelasters, o.a. i.r.t. regelingen en grondbank

Ha 5.12.e

Ik begrijp je idee bij eventuele inzet van de grondbank, maar naar mijn idee moeten we deze 'in the pocket' houden om eventueel te gebruiken bij onze reactie op Remkes. De onzekerheden over wat er daadwerkelijke kan zijn nog groot, het opkopen van hele bedrijven lijkt 5.2.1 op de MGA-1 5.2.1 Ik zou 5.2.1 en ons niet in de positie willen brengen daar (nog) geen antwoord op te hebben.

Groet, 5.12.e

PS: bijgevoegd mijn reactie die ik alleen aan 5.12.e heb verstuurd, omdat ik gelet op zijn tijdsdruk niet met een reply-all voor het blok wil zetten 😊

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 28 september 2022 11:47

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Per ommeegaande reactie gevraagd: voorgestelde aanscherpingen op memo piekbelasters, o.a. i.r.t. regelingen en grondbank

Urgentie: Hoog

Dag heren,

Naar aanleiding van onze contacten gister, stel ik een paar aanscherpingen voor op het memo over piekbelasters. Ik heb mijn tekstvoorstellen en opmerkingen opgenomen in de meest recente versie van de notitie die 5.12.e gisteravond heeft verspreid.

Kijk in het bijzonder naar p. 4. Reactie op mijn opmerkingen elders in het document zijn ook welkom.

Vanmiddag om 13:15u is er weer een ambtelijk overleg (zonder secr. Remkes) over piekbelasters. 5.12.e en ik zijn daarbij uitgenodigd.

Bij voorkeur ontvang ik jullie reactie voor 13:15. Zijn we het met elkaar eens over deze lijn? Zijn er aanscherpingen op mogelijk?

Passages over 120% heb ik achterwege gelaten, gegeven bijgevoegde reactie 5.12.e op mijn vragen.

Groeten,

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e @minlnv.nl

From: "5.12.e" "
Sent: Wed, 28 Sep 2022 12:29:20 +0100
To: "5.12.e" " <5.12.e @minInv.nl>
Cc: "5.12.e" " <5.12.e @minInv.nl>
Subject: RE: Ter check: stavaza denklijn piekbelasters

Zoals besproken kan ik deze lijn steunen.

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e @minInv.nl>
Verzonden: woensdag 28 september 2022 13:06
Aan: 5.12.e <5.12.e @minInv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e @minInv.nl>
Onderwerp: Ter check: stavaza denklijn piekbelasters

Reeds bevestigd

From: "5.12e" <5.12e@minInv.nl>
Sent: Thu, 29 Sep 2022 13:43:51 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minInv.nl>
Cc: "5.12e" <5.12e@minInv.nl>
Subject: Aankondiging eindconcept notitie Piekbelasters - vandaag reactie gewenst
Attachments: 220928a Concept memo aantal piekbelasters.docx

Dag 5.12e

Hierbij de aankondiging van de eindversie van het memo over piekbelasters dat als voeding naar secretariaat Remkes gaat. 5.12e zal die over enkele uren rondsturen.
 Lukt het je om daar vandaag naar te kijken? Je agenda zag er vol uit...

Mocht je de komende uren een gaatje hebben en later niet, dan zou je bijgevoegde versie kunnen lezen. Dat is het eindconcept met een paar laatste PM's.

Ik adviseer je in elk geval p. 5 van de notitie te lezen. Daar staat de conclusie en gaat het over uitvoerbaarheid. Naar mijn mening staan de dingen die wij echt mee willen geven erin. Deel jij dat? Een meegever is niet overgenomen. Kan ik je mondeling toelichten. Ik kan je even bellen om kort toelichting te geven. Wanneer zou je dat uitkomen?

Mocht je teksten lezen die je echt anders wilt of mocht er iets essentieels ontbreken, dan is vandaag het moment om daar nog op bij te sturen.

Groeten,

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12e

5.12e

5.12e@minInv.nl

Van: 5.12e <5.12e@minInv.nl>

Verzonden: donderdag 29 september 2022 12:58

Aan: 5.12e <5.12e@minInv.nl>; 5.12e <5.12e@minInv.nl>; 5.12e

5.12e <5.12e@minInv.nl>; 5.12e <5.12e@minInv.nl>; 5.12e

<5.12e@minInv.nl>; 5.12e <5.12e@minInv.nl>; 5.12e

<5.12e@minInv.nl>; 5.12e <5.12e@minInv.nl>; '5.12e'

<5.12e@minfin.nl>; '5.12e' <5.12e@minfin.nl>; '5.12e'

<5.12e@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Piekbelasters

Bijgaand nieuwe versie van de notitie, moet alleen EZK commentaar nog verwerken. 5.12e / 5.12e staan nog 2 PM's in voor jullie.

Ik kwam nog niet goed uit consequent het bedrijven of bedrijfslocaties noemen; wat is het zuiverst? Hoop verder goed verwerkt.

Mochten er nog zware punten zijn let me know, wil hem over paar uur rondsturen naar 5.12e en andere MT-leden.

Hartelijke groet

5.12e

Van: 5.12e

Verzonden: dinsdag 27 september 2022 18:22

Aan: 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
<5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>;
5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>;
5.12.e @minezk.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
<5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minfin.nl>; 5.12.e
<5.12.e @minfin.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e @minezk.nl>; 5.12.e <5.12.e @minienw.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e @minienw.nl>

Onderwerp: Piekbelasters

Ha collega's,

Bijgaand een stuk en hieronder agenda voor de werkgroep morgen:

1. Terugkoppeling & proces effectinschattingen wegnemen piekbelasters.
2. Evt. nog inhoudelijke punten bij de notitie
3. Potloodreactie advies-Remkes
4. Uitwerking vervolgstappen verificatie & mogelijke besluitvorming

Hartelijke groet

5.12.e

From: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Sent: Thu, 29 Sep 2022 14:14:29 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Subject: Extra zin voor notitie piekbelasters

Hoi 5.12.e

Naar aanleiding van ons gesprek zojuist, wil ik voorstellen de volgende zin toe te voegen:

- Het grootste deel van de 450-600 piekbelasters zal vallen binnen voorwaarden om aan de Lbv deel te kunnen nemen. De Lbv is een forfaitaire regeling en daarmee weinig arbeidsintensief. Vraag is hoe om te gaan met piekbelasters die niet willen deelnemen aan de Lbv, wat dan de alternatieven zijn en de impact op benodigde menskracht.

5.12.e 5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuïdenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e [@minInv.nl](mailto:5.12.e@minInv.nl)

Van: 5.12.e

Verzonden: donderdag 29 september 2022 14:44

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: Aankondiging eindconcept notitie Piekbelasters - vandaag reactie gewenst

Reeds bevestigd

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

From: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Sent: Thu, 29 Sep 2022 14:25:35 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Subject: RE: Extra zin voor notitie piekbelasters

Ja, beter. Neem ik over.
Dank!

Groeten,

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e

[@minInv.nl](mailto:5.12.e@minInv.nl)

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Verzonden: donderdag 29 september 2022 15:25
Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Extra zin voor notitie piekbelasters

Zou je er niet van kunnen maken:

- Het grootste deel van de 450-600 piekbelasters zal vallen binnen voorwaarden om aan de Lbv deel te kunnen nemen. De Lbv is een forfaitaire regeling en daarmee weinig arbeidsintensief. Vraag is hoe om te gaan met piekbelasters die niet willen deelnemen aan de Lbv, wat hen dan over de streep kan trekken en de impact op benodigde menskracht.

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Verzonden: donderdag 29 september 2022 15:14
Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Onderwerp: Extra zin voor notitie piekbelasters

Reeds toegevoegd

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

From: "5.12.e" "
Sent: Thu, 29 Sep 2022 14:45:36 +0100
To: "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;" "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;"
"5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;" "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;" "5.12.e"
"5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;" "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;" "5.12.e"
<5.12.e@minInv.nl>; "5.12.e" "<5.12.e@minInv.nl>;" "5.12.e"
<5.12.e@minfin.nl>; "5.12.e" ">;" "5.12.e"
<5.12.e@minfin.nl>
Subject: RE: Piekbelasters
Attachments: 220928a Concept memo aantal piekbelasters opm RTLG.docx

Dag 5.1.2.e

Ik heb op p. 5 nog 1 aanvulling gedaan die te maken heeft met uitvoerbaarheid. Zie de bijlage.

Groeten,

512e 512e

5.1.2.e

Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 51.2e

512e @minlnv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 29 september 2022 12:58

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e

```
5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
```

```
< 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
```

```
<5.1.2e @minInv.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minInv.nl>; '5.1.2e
```

```
<5.12.e @minfin.nl>; '5.12.e' <5.12.e @minfin.nl>; '5.12.e'
```

<5.12.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Piekbelasters

Bijgaand nieuwe versie van de notitie, moet alleen EZK commentaar nog verwerken. 5.1.2.e / 5.1.2.e staan nog 2 PM's in voor julle.

Ik kwam nog niet goed uit consequent het bedrijven of bedrijfslocaties noemen; wat is het zuiverst?

Hoop verder goed verwerkt.

Mochten er nog zware punten zijn let me know, wil hem over paar uur rondsturen naar 512e en andere MT-leden.

Hartelijke groet

5.1.2.e

Van: 512e

Verzonden: dinsdag 27 september 2022 18:22

Aan: 512.e <512.e@minlnv.nl>; 512.e <512.e@minlnv.nl>; 512.e

51.2.e < 51.2.e @minlnv.nl>: 51.2.e < 51.2.e @minlnv.nl>: 51.2.e

<512e @minlnv.nl>; 512e <512e @minlnv.nl>; 512e <512e @minlnv.nl>;

```
5.12.e < 5.12.e @minlnv.nl> 5.12.e < 5.12.e
```

```
512.e @minezk.nl>: 512.e <512.e @minlnv.nl>: 512.e
```

<5.1.2.e @minlnv.nl>: 5.1.2.e <5.1.2.e @minfin.nl>: 5.1.2.e

< 5.12.e @minfin.nl>

CC: 5.12.e < 5.12.e @minezk.nl>; 5.12.e < 5.12.e @minienw.nl>; 5.12.e
5.12.e < 5.12.e @minienw.nl>

Onderwerp: Piekbelasters

Ha collega's,

Bijgaand een stuk en hieronder agenda voor de werkgroep morgen:

1. Terugkoppeling & proces effectinschattingen wegnemen piekbelasters.
2. Evt. nog inhoudelijke punten bij de notitie
3. Potloodreactie advies-Remkes
4. Uitwerking vervolgstappen verificatie & mogelijke besluitvorming

Hartelijke groet

5.12.e

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Thu, 29 Sep 2022 17:47:35 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Piekbelasters

Hoi 5.12.e
Laatste zin over grondbank (die Fin had doorgehaald) mag je schrappen. Gaat voor ons nu niet heel veel mis als die zin eruit gaat.
Groeten,
5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Datum: 29 september 2022 om 16:27:41 CEST
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Piekbelasters

Haa,

Heb mijn voorstel naar de groep gestuurd zoals je denk ik hebt gezien.

V.w.b. opmerking financiën: Eerste passage over grondbank moet blijven staan. Kan potentiële deelnemers aan Lbv die daarnaast ook hun grond kwijt willen over de streep trekken om mee te doen.

Tweede deel over grondbank dat ze willen schrappen, heb ik nog even in afstemming of we daarin mee kunnen gaan. Kom ik op terug.

Groeten,

5.12.e

5.12.e 5.12.e
5.12.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)
Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e
5.12.e @minlnv.nl

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 29 september 2022 15:37
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Piekbelasters

Dank, is voor mij ok.

Zou je hem nog even naar heel de groep kunnen sturen dat 5.12.e m ook ziet bv?

En kijk svp nog even naar reactie FIN: die wilden tekstje grondbank nog inkorten, is dat ok voor jou?

Hrt grt "

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 29 september 2022 15:34
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Piekbelasters

Hoï,

Heb over deze versie even contact gehad met 5.12.e

From: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Sent: Thu, 29 Sep 2022 21:59:47 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Subject: Graag reactie sturen op concept memo aantal piekbelasters
Attachments: 220929 Concept memo aantal piekbelasters.docx, RE: Piekbelasters , 220929 Concept memo aantal piekbelasters_aanscherping.docx
Importance: High

Hoi 5.12.e

Kan jij (uiterlijk morgenochtend) reageren op bijgevoegd memo?

Ik had vanmiddag na overleg met 5.12.e een aanscherping voorgesteld (zie bijgevoegde mail). 5.12.e gaf aan dat hij dit kon overnemen. Ik zie het nu niet in de eindversie (zie bijlage).

Graag verzoeken dit alsnog over te nemen. Ik heb het met track changes toegevoegd in de bijlage eindigend op ...aanscherping.docx.

Groeten,

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuïdenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M 5.12.e

5.12.e @minInv.nl

Van: 5.12.e @minInv.nl

Verzonden: donderdag 29 september 2022 21:27

Aan: 5.12.e @minInv.nl; 5.12.e @minInv.nl; 5.12.e @minfin.nl'

5.12.e @minfin.nl; 5.12.e @minInv.nl; 5.12.e @minInv.nl; 5.12.e @minInv.nl;

CC: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e

5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minfin.nl>; 5.12.e <5.12.e@minfin.nl>; 5.12.e

<5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: Concept memo aantal piekbelasters

Hi 5.12.e en 5.12.e

Bijgaand versie van de memo over piekbelasters, waar we op medewerkersniveau (cc's) volgens mij nu overeenstemming over hebben.

Staan nog 2 dingen open voor Fin om morgenochtend in te vullen, maar dacht stuur hem jullie toch maar vast, opdat we morgen kort daarna een def versie kunnen vaststellen.

Hoor graag morgen in loop van de ochtend of jullie je er zo in kunnen vinden.

Met hartelijke groet en dank,

5.12.e

Voor een talige historicus op de vroege vrijdagochtend een flinke uitdaging, maar dank voor deze laatste afstemmingsronde. Ik heb op blz 5 1 passage toegevoegd die volgens mij al in een eerder stadium akkoord was bevonden maar niet is opgenomen.
Verder heb ik 2 keer een checkvraag in de kantlijn gezet.

Succes met laatste loodjes en groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 29 september 2022 23:04
Aan: [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]@minfin.nl' <[redacted]@minfin.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minfin.nl>; [redacted]' <[redacted]@minfin.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Concept memo aantal piekbelasters

hoi 51.2.e

Ik vind dat jullie een knappe combinatie maken van cijfers/theoretische berekeningen en de vertaling naar praktijk en uitvoering (met name onder voorwaarden en overwegingen).

Ik heb nog een paar dingen:

- Denk nog even goed na over het woord 'wegnemen'. In combinatie met 'wegnemen' kun je misschien beter 'piekbelasting' in plaats van 'piekbelasters' gebruiken.
- Misschien lees ik te slordig, maar ik blijf zitten met de vraag in welke mate dit gaat helpen. Dat komt door de eerste zin bij de conclusies: "Op basis van deze analyse is onze inschatting dat met het wegnemen van de depositie van circa 450-600 piekbelasters die voldoen aan de eerste selectie van bedrijfslocaties een behoorlijk effect kan worden gecreëerd ten aanzien van het terugdringen van deposities op de natuur." Voor welk deel van de PAS-melders is dit een oplossing? Of in welke mate wordt de KDW-doelstelling gerealiseerd?
- Kun je nog uitleggen waarom er zoveel agrarische bedrijven onder de piekbelasters zijn?

daq, 5.1.2.e

Van: [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 29 september 2022 21:27
Aan: [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]@minfin.nl'
 <[redacted]@minfin.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minlnv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]@minlnv.nl>; [redacted]

5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
< 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
< 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: Concept memo aantal piekbelasters

Hi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Bijgaand versie van de memo over piekbelasters, waar we op medewerkersniveau (cc's) volgens mij nu overeenstemming over hebben.

Staan nog 2 dingen open voor Fin om morgenochtend in te vullen, maar dacht stuur hem jullie toch maar vast, opdat we morgen kort daarna een def versie kunnen vaststellen.

Hoor graag morgen in loop van de ochtend of jullie je er zo in kunnen vinden.

Met hartelijke groet en dank,

5.1.2.e

Van: 512e
Verzonden: dinsdag 27 september 2022 18:22

Aan: 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
<5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
<5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e @minezsk.nl>; 5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e @minfin.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e @minfin.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e @minezsk.nl>; 5.12.e <5.12.e @minienw.nl>; 5.12.e
5.12.e ' <5.12.e @minienw.nl>

Onderwerp: Piekbelasters

Ha collega's,

Bijgaand een stuk en hieronder agenda voor de werkgroep morgen:

1. Terugkoppeling & proces effectinschattingen wegnemen piekbelasters.
2. Evt. nog inhoudelijke punten bij de notitie
3. Potloodreactie advies-Remkes
4. Uitwerking vervolgstappen verificatie & mogelijke besluitvorming

Hartelijke groet

5.12.e

From: "5.1.2.e." "
Sent: Wed, 5 Oct 2022 06:25:32 +0100
To: "5.1.2.e." <5.1.2.e.@minInv.nl>; "5.1.2.e." <5.1.2.e.@minInv.nl>
Subject: Belangrijkste dingen rapport

Mijn beeld: geen bommetjes, veel algemene dingen. Piekbelaasters binnen een jaar vrijwillig opkopen is mooi maar denk ik best moeilijk, zeker omdat het ruimhartig moet

Meer in detail, wat kerndingen die ik eruit haal bij eerste lezing:

4.1:

- geen ecologische EN agrarische autoriteit, agrarische experts in EA
- denklijn uit rapport uitwerken in concreet plan. Mondt bij voorkeur uit in landbouwakkoord.

4.2+4.3

- een plusregeling is nodig voor snelle aanpak piekbelaasters
- Krachtige org met mandaat nodig voor snelle aanpak
- doelen 2030 blijven staan. Wel ijkmomenten 2025 en 2028
- nationaal innovatieprogramma nodig
- toewerken naar zonering landbouw. Landbouw mag geen sluitstuk in discussie over ruimte zijn.

4.4

- provincies hebben kaders en ruimte nodig. Fin en ruimtelijke instrumenten niet dichtregelen
- kom met aparte gebiedsfondse, niet met veel aparte regelingen
- grondbank nodig
- stabiliteit kaders verdienmodel nodig
- rijk moet op korte termijn afspraken met provincies maken over ondersteuning opstellen gebiedsplannen en uitvoering ervan

Eerste lijn Korte termijn:

- Piekbelaasters vrijwillig
- Vetrouwbare partij aan zijde van ondernemer

Tweede lijn Perspectief:

- Gebiedsoverstijgende afspraken onvermijdelijk voor goede gebiedsprocessen. Binnen en tussen gebieden schuiven op grond
- Verdiemodel afhankelijk van zonering
- Eenduidige regeling voor ruimhartige compensatie bij stoppen. Er zijn nu teveel concepten. Darom geen nieuwe toevoegen. Strak maken.

Derde lijn: gebiedsgerichte trransitie

- Ik schrijf niet precies voor hoe.
- *Allerlei suggesties waar teams etc aan moeten voldoen. Vrij algemeen*

From: "5.12.e" "
Sent: Wed, 5 Oct 2022 09:14:59 +0100
To: "5.12.e" "<5.12.e@minlnv.nl>
Cc: "5.12.e" "<5.12.e@minlnv.nl>
Subject: Opzet uitvoering piekbelasters
Attachments: Opzet uitvoering piekbelasters.docx

Stokje over.

5.12.e graag in loop houden. Hij gaat as we speak meedraaien in groepje die kamerbriefdeel over deze korte termijn/piekbelastersaanpak schrijft.

Grt

5

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Wed, 5 Oct 2022 12:57:18 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Reactie gevraagd: Appreciatie op passage over grondbank in advies Remkes

Hoi 5.12.e
 Dank!
 Wat zie jij in deze als de 'opgave van Remkes'? Hele opgave lijkt me uiteraard niet binnen bereik voor grondbank/RVB
 Groeten,
 5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Datum: 5 oktober 2022 om 13:17:47 CEST
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Reactie gevraagd: Appreciatie op passage over grondbank in advies Remkes

Qua verwachtingenmanagement:
 De NGB, of eigenlijk de uitvoeringsorganisatie daarachter (lees: RVB) is bij lange na niet toegerust om de opgave van Remkes uit te voeren...

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 5 oktober 2022 12:25
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Reactie gevraagd: Appreciatie op passage over grondbank in advies Remkes
Urgentie: Hoog

Dag 5.12.e
 In het Remkes-advies staat iets over grondbank. Op basis van eerdere teksten die ik van je heb gezien, wil ik daar qua appreciatie als volgt op reageren (in blauw). Kan jij je daarin vinden?

@5.12.e valt er in jouw optiek nog iets te zeggen over de suggestie om met SBB, NM, RVB etc. te inventariseren welke grondposities bruikbaar zijn?

22. Grond en middelen zijn het scharnierpunt van de transitie. Om daar goed mee om te gaan, zijn voorzieningen nodig. Voor extensivering en verplaatsing is grond nodig. Grond is duur. Voor de meeste boeren is extensivering tegen marktprijzen financieel niet mogelijk. Daarom moet er een grondbank komen waarin de overheid grond aankoopt, waar nodig afwaardeert en onder voorwaarden uitgeeft. Omdat grond zo belangrijk is, moet ook bij de regelingen de aankoop van grond meegenomen worden. Dit ligt gevoelig, dus de afspraken hierover moeten in nauw overleg met de sector en de provincies tot stand komen. Ook moet het kabinet, zoals het heeft toegezegd in de gesprekken, inventariseren welke grondposities van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Rijksvastgoedbedrijf en provincies gebruikt kunnen worden voor perspectiefvolle agrarische activiteiten en kunnen bijdragen aan bedrijfsverplaatsingen. Er moet op zeer korte termijn een transitiefonds komen met passende, begrijpelijke, ruimhartige en snel beschikbare regelingen, die binnen de kaders van staatssteun blijven.⁴¹ Daarbij moet uitgezocht worden of het mogelijk is om het overkopen van een boerderij buiten Natura 2000-gebied door een boer binnen Natura 2000-gebied (die dan dus verplaatst) te stimuleren. Dat helpt ook bij de aanpak op de korte termijn.

Bij grond (onderdeel van aanbeveling 22)

- Het kabinet onderstreept het belang van grond om de transitie in beweging te krijgen. Grond is nodig voor extensivering en verplaatsing en biedt schuifruimte om de puzzel te leggen.
- Remkes stelt een grondbank waarin de overheid grond aankoopt, zo nodig afwaardeert en onder voorwaarden uitgeeft.
- Het kabinet heeft al een nationale grondbank (NGB) die aanvullend is op regionaal beschikbaar (komend) grondinstrumentarium. Deze grondbank heeft tot doel om:
 - de grondmobiliteit te bevorderen;
 - ontwikkelruimte te vinden;
 - blijvende agrariërs te ondersteunen bij het extensiveren, verplaatsen en omvormen van hun bedrijf;
 - de instap voor startende duurzame agrariërs te vergemakkelijken.
- In nauw overleg met medeoverheden (primair: provincies), worden de instrumenten NGB en het financieel afwaarderen van grond uitgewerkt tot concrete voorstellen. Over de werking worden procesafspraken gemaakt. Het streven is om nog in 2022 operationeel te zijn.

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG)

Bezuidenhoutseweg 73, 2500 EK, Den Haag

M

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e@minlnv.nl

From: "512e" <512e@minlnv.nl>
Sent: Wed, 5 Oct 2022 13:53:43 +0100
To: "512e" <512e@minlnv.nl>
Cc: "512e" <512e@minlnv.nl>
Subject: Opzet uitvoering piekbelasters_512e
Attachments: Opzet uitvoering piekbelasters_512e

Hoi 512e

Hierbij stokje terug. Cf afspraak poets jij af en lever jij aan bij 512e cc iig 512e en mij.
Groet,

512e

- Veel waardering voor gemaakte appreciatie. Wel veel te lang en diepgaand voor tkbrief.
- Hamvraag: wat in brief, wat in complete pakket. Moet snel over geschakeld worden met beide m's, zij moeten daar zware stem in hebben.
- Gaat er ook nog een volledige reactie op rapport Remkes komen (wel zo chique), of doen we dat in de te verschijnen stukken (wel zo praktisch en zo geen verwarrende dubbeling).
- Belangrijk om in eerste brief de toon Remkes aan te houden, dus niet kapot maken wat hij bij elkaar brengt.
- In eerste brief zal iig wat over piekbelasters moeten staan. Strekking: gaan we doen, maar niemand is aan het onmogelijke gehouden.
- Wat betekent eea voor planningen. Suggestie lijkt: eerst landbouwakkoord, dan dingen laten landen in NPLG. Wat betekent dat?
- Interimmers: spannend.
- Morgen BWO landbouw: niet helemaal laten bepalen door Remkes, maar niets met Remkes is gek. mVRO geeft aan dat we BWO FL volgende week ook kunnen benutten om verder te praten tussen bwl.
- Voor dgo morgen: notitie die in do voorlag (bijgevoegd) met oplegger belangrijkste conclusies DO.

1. Belangrijk om goed te kijken wat we anders moeten doen om rapport uit te voeren. Bijvoorbeeld herijkmomenten, heeft dat consequenties voor monitoring? Overzicht maken en dan zien wat in welk document aan TK landt.
2. Piekbelasters: hoewel klein aandeel, wel belangrijk: anders dan agrarische ondernemers. Goed kijken hoe dat te doen. 521
3. Veel mensen zullen eigen dingen erin lezen. Dat gaan we vast niet met kamerstukken oplossen. Hoe gaan we om met communicatie. En hoe zorgen we dat waar nodig we goed snappen wat de auteurs bedoelen.

44

[illegible]

<5.12e @minienw.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>;
5.12e <5.12e @minezk.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>;
'5.12e @minbzk.nl' <5.12e @minbzk.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>;
'5.12e @minienw.nl' <5.12e @minienw.nl>; '5.12e @minienw.nl' <5.12e @minienw.nl>; 5.12e
5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minezk.nl>; 5.12e
<5.12e @minezk.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>; '5.12e @minienw.nl' <5.12e @minienw.nl>;
'5.12e @minbzk.nl' <5.12e @minbzk.nl>; '5.12e @minfin.nl' <5.12e @minfin.nl>; 5.12e
<5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e
<5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e
<5.12e @minInv.nl>; 5.12e @minienw.nl' <5.12e @minienw.nl>; 5.12e @minienw.nl'
<5.12e @minienw.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>;
5.12e <5.12e @minInv.nl>; '5.12e @infram-hydren.nl' <5.12e @infram-hydren.nl>; 5.12e
5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e
5.12e <5.12e @minInv.nl>; 5.12e <5.12e @minInv.nl>;
'5.12e @mindef.nl' <5.12e @mindef.nl>; 5.12e <5.12e @minezk.nl>; 5.12e
5.12e <5.12e @minInv.nl>; '5.12e @infram-hydren.nl' <5.12e @infram-hydren.nl>

Onderwerp: RE: agenda extra DO 5 oktober

Beste DO-leden,

Zie bijgaand de vergaderstukken voor het DO vanmiddag (16.00 – 17.30u).

Hartelijke groet,

5.12e

5.12e

Programma Directoraat-Generaal Stikstof

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T 5.12e

e-mail: 5.12e @minInv.nl

Van: 5.12e

Verzonden: dinsdag 4 oktober 2022 15:40

Onderwerp: agenda extra DO 5 oktober

Beste DO-leden,

Zie bijgaand de agenda voor het extra DO morgenmiddag (16.00 – 17.30u) t.b.v. een eerste gezamenlijke reflectie op het advies van Remkes. Een eerste schriftelijke reactie op het advies wordt morgenmiddag nagezonden.

Hartelijke groet,

5.12e

5.12e

Programma Directoraat-Generaal Stikstof

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

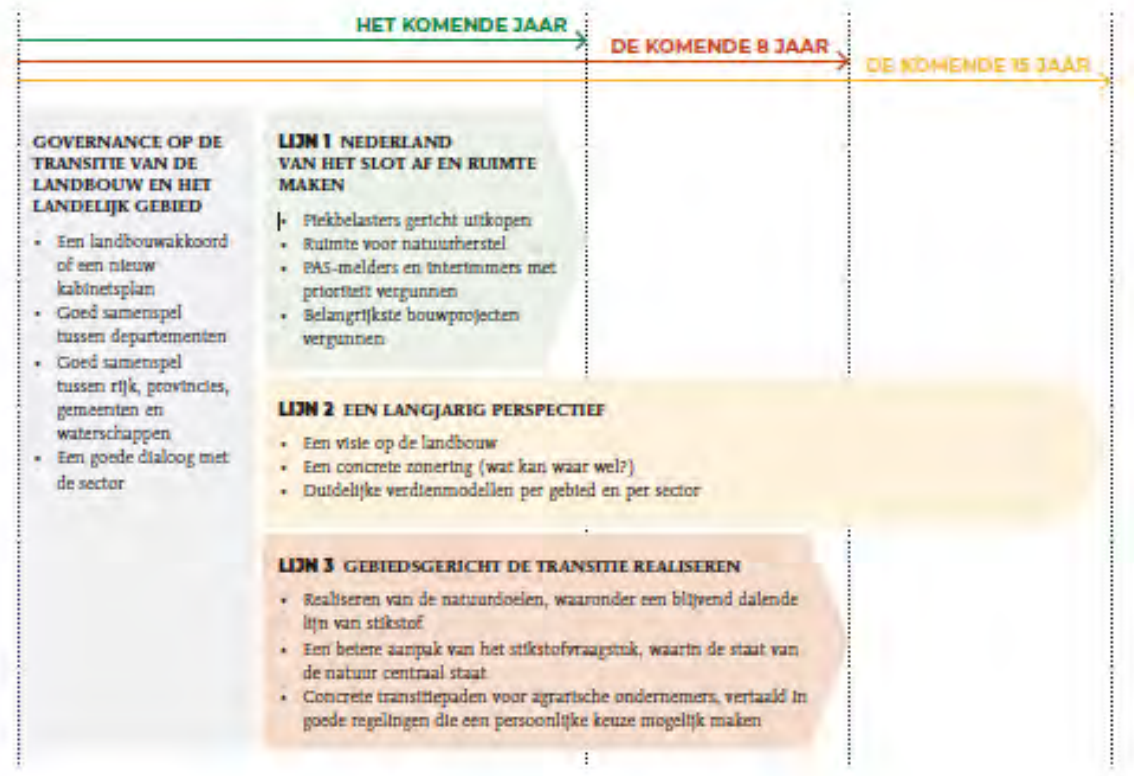
T 5.12e

e-mail: 5.12e @minInv.nl

Aanbiedingsformulier Interdepartementaal DO en DGO		Contactpersoon: 5.1.2.e Directie of departement: LNV/DGS&DGA
Korte titel	Rapport Remkes	
Korte samenvatting van de inhoud		
Karakter	0 Informerend 0 Besluitvormend x Meningvormend	
Beslispunt(en)	1. Reflecteren op rapport Remkes 2. Reflecteren op voorgestelde outline voor appreciatie: <ul style="list-style-type: none"> - Deelt DO de opbouw langs de 4 lijnen van Remkes? - Deelt DO de onderdelen per lijn? - Doornemen bespreekpunten. 	
Afstemming		
Vervolgproces (geplande behandeling in:)		
De volgende persoon/personen zullen aanwezig zijn om toe te lichten	5.1.2.e	
Bijlage(n)	Rapport Remkes Outline appreciatie	
Eventuele aanvullende opmerkingen	Gestreefd wordt om de appreciatie na RFL op dinsdag 11 oktober en na MR 14 oktober te verzenden.	

Outline appreciatie rapport Remkes "Wat wel kan – Uit de impasse en een aanzet voor perspectief"

Er wordt gewerkt aan een eerste appreciatie op hoofdlijnen. Deze zal worden opgebouwd volgens de denklijn uit het rapport (zie onderstaande), aangevuld met inleiding en slotwoord.

Outline (zie achterliggende stukken voor meer details per blok)

Deze vormen de hoofd- en subonderwerpen van de brief.

Inleiding

- Inleidende beschouwingen,
- vertrouwen en dialoog

Governance

- Een landbouwakkoord of een nieuw kabinetsplan
- Goed samenspel tussen departementen
- Goed samenspel tussen rijk, provincies, gemeenten en waterschappen
- Een goede dialoog met de sector

NL van Slot

- Vrijwillige aanpak Piekbelasters
- Verplicht instrumentarium
- Ontwikkelruimte
- Meldingen
- Interimmers

Langjarig Perspectief

- Een visie op de landbouw
- Een concrete zonering (wat kan waar wel?)
- Duidelijke verdienmodellen per gebied en per sector
- Innovatieprogramma

Transitie realiseren

- Tijdlijn en tijdpaden (inclusief onontkoombaarheid en integraliteit)

- Alternatieven voor de KDW (in de wet)
- KDW en sturen op emissies
- Bij landelijk procesteam (aanbeveling 24)
 - Bij grond (onderdeel van aanbeveling 22)
 - Transitiefonds / middelen

Slotwoord

- En hoe nu verder?

Bespreekpunten per blok (zie achterliggende stukken voor meer details per blok)

Governance

- Landbouwakkoord (reikwijdte, deelnemers, vorm, samenhang met visie, gebiedsplannen Novi)
- Ministeriële onderraad, welke vorm.
- Dialoog met de sector

NL van Slot

- Uitvoerbaarheid (geldt ook ten algemene van aanbevelingen).
- Alle aanpassingen die we ten behoeve van vrijwillige beëindiging doen betekenen onherroepelijk vertraging van de implementatie
- Met alle voorgestelde aanpassingen lijkt het behalen winst voor oa. de PAS-melders geheel uit beeld te raken.
- De definitie van piekbelasters doet ertoe, daarin zijn optimalisatiekeuzes te maken tussen zo veel mogelijk spreiding enerzijds, en zoveel mogelijk vracht/depositiereductie anderzijds.
- **Doelmatigheid bij 'plus' op** bestaande regeling zal een belangrijk discussiepunt zijn binnen het kabinet.
- Stikstofreductie is niet zonder meer inzetbaar voor oa. PAS-melders.
- Concretisering 40% extra ruimte bij aanvragen voor natuur:
- Bestaande afspraken rond sectorale doelen en evenredigheid.
- Interimmers kunnen we niet overnemen.

Langjarig Perspectief

- Keuze voor afzonderlijke landbouwvisie komen of kaders en uitgangspunten (voorstel)?
- En timing landbouwakkoord, NPLG en de gebiedsplannen
- Is een uitgangspunt dat Nederland in geval van nood de eigen bevolking moet kunnen voeden?
- Willen we de dialoog met ketenpartijen onderdeel laten zijn van het landbouwakkoord? [advies: ja]
- Overheid moet proberen om zowel in de supermarkten als in de food services zoveel mogelijk productie van ondernemingen uit oranje gebieden afgezet te krijgen. Is dit wenselijk is? Hiermee niet sturen op duurzaamheid en ook met het oog op de interne markt.

Transitie realiseren

- In hoeverre willen we (al) meegaan in het wettelijk vastleggen van twee ijkmomenten ten aanzien van doelstellingen en tijd?
- Kunnen/moeten de genoemde ijkmomenten ook worden benut om te kijken naar de wijze waarop de KDW wel of niet in de wet moet blijven staan?

Aanbevelingen

In het rapport staan onderstaande aanbevelingen. Dit zijn aanbevelingen voor het kabinet, maar ook de agrarische sector. Niet alle aanbevelingen komen nu al terug in deze eerste appreciatie op hoofdlijnen. Welke staan hieronder gemarkeerd:

Aanbevelingen voor het herstel van vertrouwen

1. Er is meer tussen hemel en aarde dan stikstof. De overheid moet door meer brillen kijken dan enkel de juridische en ecologische bril. O.a. door opnemen van agrarische experts in de ecologische autoriteit
2. In de aanpak die het kabinet kiest, moet voortdurend oog zijn voor de menselijke maat. Dus dat abstracte doelen uit landelijk en regionaal beleid moeten vertaald worden naar wat deze betekenen voor boerenerf.
3. Het Rijk moet niet alleen goed luisteren, maar ook beter inhoudelijk antwoorden. Elke drie maanden open en reëel overleg tussen kabinet en agrarische sector.
4. De agrarische sector zou aan kracht winnen als hij meer met één mond zou spreken.
5. De denklijn uit dit rapport moet uitgewerkt worden tot een concreet plan. Bij voorkeur mondt dit uit in een gedragen landbouwakkoord. Onder regie van kabinet of anders een aangepast kabinetsplan.

Aanbevelingen voor een betere stikstofaanpak

6. Er is een werkende kortetermijnaanpak nodig: voor de natuur, voor PAS-melders en interimers en voor de belangrijkste bouwprojecten. Gaat om onomkeerbare stappen die effect realiseren binnen één jaar. Met beëindigen emissies 500-600 piekbelasters en PAS-melders/interimmers met voorrang op bouwprojecten vergunnen. Maak een PlusRegeling voor stoppers.
7. Alle sectoren moeten bijdragen. Er moeten o korte termijn afspraken komen over een stikstofaanpak voor industrie, mobiliteit en bouw.
8. Ga verstandig om met doelstellingen en tijdpad. Houd vast aan 2030 en gestelde doelstellingen, maar kijk op ijkmomenten (2025, 2028) of er meer tijd genomen moet worden vanwege inhoudelijke redenen.
9. De communicatie en interpretatie van de doelen moet zorgvuldig gebeuren. Daarom adviseer ik om **het huidige 'kaartje' van tafel te halen. Er moeten zo** spoedig mogelijk regionale kaarten komen die minder gedetailleerd zijn.
10. Zet de staat van de natuur centraal en haal de KDW op termijn uit de wet. Zoek met sector naar een andere juridisch houdbare systematiek waarin de staat van de natuur centraal staat.
11. Ontwikkel een stoffenbalans waarmee de agrarische ondernemer kan sturen op doelen en emissies. Maak deze balans op termijn afrekenbaar.
12. Versterk de werking van de nationale stikstofbank. Doe dat met prioriteit en heb hierbij aandacht voor fraude.
13. Er moet een effectieve buitenlandaanpak komen. Ook moeten knelpunten in de Europese wet- en regelgeving zo veel mogelijk met andere lidstaten in Brussel worden aangekaart.
14. Innovatie is een belangrijk instrument voor het halen van de doelstellingen. Ik beveel een nationaal innovatieprogramma aan zodat dit versneld wordt. Start met rondetafelgesprek met bedrijven die innovaties kunnen aanleveren voor de agrarische sector.

Aanbevelingen voor het realiseren van perspectief

15. Het kabinet moet komen met een echte visie op de landbouw.
16. Nederland zal moeten inzetten op nieuwe vormen van landbouw.
17. Perspectief vereist dat de hele bocht aan opgaven in beeld is. Mensen moeten zich kunnen voorbereiden op wat ze kunnen verwachten. Aanbeveling dat het kabinet zorgt voor integrale besluitvorming en voor integrale sturing op natuurherstel, water, bodem en klimaat.
18. Het eerste perspectief voor de agrarische sector is er een van ruimtelijke ordening. Het is verstandig om stapsgewijs toe te werken naar een zonering. Dat betekent ook dat de landbouw niet het sluitstuk mag zijn in de discussie over ruimte. Stapsgewijze zonering in vier gebieden (rood=hoogproductieve landbouw, oranje=natuurinclusieve landbouw, groen en geel=beperkte landbouw). Maak hiervoor een landbouwakkoord of kabinetsplan om kaderstellende uitspraken te doen voor NPLG en ruimte-uitvraag provincies.
19. Het tweede perspectief voor de agrarische sector is gelegen in reële en harde verdienmodellen. Die komen niet vanzelf tot stand. Overheidscoördinatie is nodig. Koppeling aan zonering.

20. Het onderliggende sentiment moet benoemd en echt geadresseerd worden. Gaat om groeiende afstand tussen Randstad en landelijk gebied.

Aanbevelingen voor de gebiedsprocessen en de transitie

21. Provincies hebben duidelijke integrale kaders én ruimte nodig om de gebiedsprocessen goed vorm te geven. Over welke zonering van toepassing is en aan welke ruimtevragers en eisen voldaan moet worden. Provincies moeten ruimte krijgen om het zelf te regelen. Ruimte bestaat uit beoordelen plannen op realiseren van doelen en niet hoe en financiële ruimte.
22. Grond en middelen zijn het scharnierpunt van de transitie. Om daar goed mee om te gaan, zijn voorzieningen nodig. Er moet o.a. een grondbank komen.
23. De overheid moet stabiliteit van de kaders garanderen.
24. Er moet een goed functionerend landelijk procesteam zijn. Rijk moet op korte termijn met provincies afspraken maken over ondersteuning voor opstellen en uitvoeren gebiedsplannen.
25. De integrale governance moet beter ingericht worden. Gaat om synchroniteit van tijdpaden en aanwezigheid van structuur. Daarom wordt een Ministeriele Onderraad aanbevolen o.l.v. MP.

Lijn 0 (Governance incl. Landbouwakkoord)

Appreciatie

Een landbouwakkoord of een nieuw kabinetsplan

- De heer Remkes adviseert de denklijn uit het rapport uit te werken tot een concreet plan dat bij voorkeur uitmondt in een gedragen landbouwakkoord onder regie van het kabinet. Als dat niet haalbaar is, dan is een aangepast kabinetsplan noodzakelijk dat ook in goede dialoog met de sector tot stand moet komen.
- Het kabinet onderschrijft de noodzaak van een concreet plan dat in dialoog met de sector en andere betrokken partijen tot stand komt. Het kabinet onderzoekt de komende weken hoe de dialoog kan worden vormgegeven en tot welk resultaat dat kan leiden (afspraken over wat met wie en in welke vorm)

Goed samenspel tussen departementen

- De heer Remkes adviseert een ministeriele onderraad in te stellen onder voorzitterschap van de MP.
- Het kabinet zal dit advies overnemen.

Goed samenspel tussen rijk, provincies, gemeenten en waterschappen

- De heer Remkes stelt dat om regionaal te kunnen werken, er op nationaal niveau een werkende structuur moet zijn. Vanuit die structuur moeten (conform de aanbevelingen in hoofdstuk vier) duidelijke kaders komen, moeten de voorzieningen worden georganiseerd én moet vooral het onderlinge gesprek gestimuleerd worden. Dat is de taak van het nationale procesteam vanuit het Rijk. De heer Remkes beschrijft welke functies het nationaal procesteam moet hebben.
- De heer Remkes beschrijft een proces om vanuit het landbouwakkoord (q1 2023), onder andere via de gebiedsplannen (q2 2023) tot een nieuwe nationale omgevingsvisie (2024/2025) te komen.
- Het kabinet zal een Bestuurlijk Overleg Landelijk Gebied zal inrichten voor integraal overleg met provincies over stikstof, NPLG en ruimte.

Een goede dialoog met de sector

- De heer Remkes zegt op veel plekken in het advies iets over de dialoog tussen rijk en sector. Concreet beveelt hij aan een driemaandelijks overleg te organiseren om issues, voortgang en keuzes te bespreken. Het gaat om samen verantwoordelijkheid te delen en om samen ontwerpend te spreken over oplossingen. Daar ligt dus ook een actieve verantwoordelijkheid bij de sectoren om niet alleen reactief deel te nemen.
- Het kabinet zal dit advies overnemen.
- Het kabinet zet de ingezette gesprekken graag voort waarbij het belangrijk is dat we open en eerlijk zijn, echt naar elkaar luisteren, de afstand nog meer verkleinen en ook inhoudelijk de diepte in kunnen gaan. Met inhoudelijk uitwisselen en onderzoeken van ideeën kan het (inhoudelijke) gesprek weer op gang komen en de relatie verbeteren.
- Daarnaast zullen de minister van LNV en N&S het land ingaan, het vertrouwen moet teruggewonnen worden en de afstand moet verkleind worden. De zeepkist op en de zalen in.

Inhoudelijke en politieke aandachtspunten voor directeurenoverleg

- Landbouwakkoord
 - o welke reikwijdte (landbouw of anders)
 - o met wie (mandaat van partij)
 - o waarom doen partijen mee (is er iets te halen of iets naars te voorkomen)
 - o welke vorm (akkoord met handtekeningen of iets anders)
 - o samenhang met visie, gebiedsplannen en uiteindelijk de nationale omgevingsvisie
- Ministeriële onderraad
 - o Besluit over welke vorm: commissie (tijdelijk karakter, laat meer urgentie zien) of onderraad (in principe gekoppeld aan kabinetsperioden)

- Dialoog met de sector
 - o Advies Remkes beschouwen als nieuwe start. Bezien en opnieuw inrichten van overlegstructuren.
 - o Overleg is niet vrijblijvend, verantwoording en mandaat moeten goed geregeld worden.

Lijn 1 “Nederland van het slot af en ruimte maken”

Vrijwillige aanpak Piekbelasters

- We nemen met belangstelling kennis van de ideeën van de heer Remkes rond piekbelasters. We delen de inzet dat vrijwilligheid voorop staat.
- We bezien serieus de mogelijkheid van een maximale plus voor piekbelasters bovenop de huidige regeling. Daarbij hanteren we het uitgangspunt dat het eerste bod gegarandeerd het beste moet zijn.
- Bij een onderscheid in **een ‘basis’ en een ‘plus’ binnen de beëindigingsregeling kiest het kabinet** voor een definitie van de doelgroep die past bij de bestaande regeling(en).
- Het uitwerken van aanpassingen van de regeling en het doorvoeren ervan betekent wel vertraging in het bereiken van de stikstofdoelen, met het risico dat een bijdrage aan de PAS-melders nog verder uit beeld raakt.

Verplicht instrumentarium

- Het kabinet onderschrijft het voorbereiden van verplichtend instrumentarium voor specifieke gevallen piekbelasters om te borgen dat er snel resultaat komt en mogelijk meer lucht in de gebiedsprocessen.
- Dit vraagt nadere uitwerking, samen met onder andere provincies die in de meeste gevallen als bevoegd gezag een belangrijke rol hebben.
- Er is nog onduidelijkheid of de termijn van 1 jaar bij Remkes staat voor realisatie van de reductie op basis van vrijwilligheid, of überhaupt, inclusief dwang. De deadline van een jaar is erg krap en alleen mogelijk bij intrekken van vergunningen.
- Intrekken van vergunningen moet zorgvuldig en solide juridische onderbouwd, zoals Remkes ook aangeeft, en kost derhalve voorbereidingstijd. Uitvoeringscapaciteit zal een beperking vormen in de doorlooptijd en de feitelijke realiseerbaarheid.
- Het behalen van definitief en onomkeerbaar resultaat in stikstofreductie kost in totaal (rekening houdend met het voorbereidingsproces, een eventuele afbouwperiode en **eventuele opschorting lopende beroepsprocedures) zo’n 1,5-5 jaar.**

Ontwikkelruimte

- De impliciete aanname is dat (forse) reductie op korte termijn ertoe zal leiden dat de verslechtering stopt. Dat zal echter op veel locaties niet het geval zijn en dat betekent dat inzet van de ruimte voor legalisering van de PAS-melders niet zonder meer overal door de additionaliteitstoets zal komen.
- Het is een politieke keuze om PAS-melders voor te laten gaan op bijvoorbeeld bouwprojecten. Er zit (ook) grote urgentie op de andere opgaven (woningbouw, energietransitie).
- Het kabinet onderschrijft de evenredige bijdrage van de verschillende sectoren ten aanzien van het terugdringen van de uitstoot, en stelt in dit kader onder meer sectordoelen en indien nodig nader beleid vast.

Meldingen

- De aanpak meldingen loopt nu al, incl. vergunningverlening
- Remkes doet een goed voorstel dat we op hoofdlijnen overnemen.
- Daarbij zijn wel een paar grote haken en ogen aanwezig (additionaliteit, tijdpad en matchende stikstofruimte)

Interimmers

- Definitie interimmers
- Uitleg ingewikkeldheid voorstel (opgave niet bekend, anders dan dat die enorm is; probleem ligt enkel bij activiteiten die tijdens de PAS geen vergunning hebben aangevraagd; ook piekbelasters onder deze groep)
- Gevolg van advies volgen zou zijn dat de vergunningverlening voor alle andere activiteiten nog jaren stil ligt.
- Conclusie: dit advies nemen we niet over. Perspectief voor deze groep ligt bij de gebiedsprocessen.

Spannende punten

- Uitvoerbaarheid. Aanpak en uitvoering van lijn 1 vraagt een aantal stappen. Om daar enig gevoel bij te krijgen zijn enkele voor de hand liggende stappen opgesomd. Overall beeld: stappen zijn uit te voeren, maar komen tot keuzes en ook uitvoeren daarvan binnen 1 jaar

grenst aan het onmogelijke. Resultaat in Brussel bepaalt mede of en zo ja welke 'plus' mogelijk is en hoe aantrekkelijk en succesvol vrijwillige regeling kan zijn.

- Alle aanpassingen die we ten behoeve van vrijwillige beëindiging doen betekenen onherroepelijk vertraging van de implementatie (terwijl de concept Lbv NU klaar is voor notificatie in Brussel). Daarmee schuift de realisatie van de doelen verder op in de tijd.
- Met alle voorgestelde aanpassingen lijkt het behalen winst voor oa. de PAS-melders geheel uit beeld te raken.
- De definitie van piekbelasters doet ertoe, daarin zijn optimalisatiekeuzes te maken tussen zo veel mogelijk spreiding enerzijds, en zoveel mogelijk vracht/depositiereductie anderzijds.
- **Doelmatigheid bij 'plus' op bestaande regeling zal een belangrijk discussiepunt zijn binnen het kabinet.**
- Stikstofreductie is niet zonder meer inzetbaar voor oa. PAS-melders.
- Concretisering 40% extra ruimte bij aanvragen voor natuur:
 - voor individuele toestemmingen of generieke maatregelen?
 - Bewoording verdient nadere duiding en uitwerking
 - Plaatsen in een stikstofbank is een nader te maken keuze
- Bestaande afspraken rond sectorale doelen en evenredigheid.
- Interimmers kunnen we niet overnemen.

LIJN 2 EEN LANGJARIG PERSPECTIEF

Appreciatie

Visie Landbouw

- De richting die de heer Remkes schetst voor de landbouw onderschrijft het kabinet.
 - Landbouw moet voldoen aan eisen van natuur, water, klimaat, bodem, dierenwelzijn en volksgezondheid.
 - Kleinere productieomvang, gegeven door bovenstaande grenzen, maar wel ook blijven produceren voor de export. Nederland zet met name op kennis, hoogwaardige landbouwproducten, uitgangsmateriaal
 - Landbouw is nodig voor natuurbeheer
 - Ondernemers hebben een eigen verantwoordelijkheid, overheid heeft een faciliterende rol
 - De transitie met respect voor de boeren
- Het kabinet geeft in november duidelijkheid over de kaders en uitgangspunten van de toekomst van de landbouw. Hierin gaat het kabinet in op nagestreefde positie in Nederland en op de internationale markten, de toekomst van de sectoren. Het kabinet zal onder andere ingaan op de toekomst van de intensieve veehouderij. In welke omvang en wat voor bedrijfssystemen zijn passend in Nederland?
- Deze kaders en uitgangspunten zijn het startpunt voor de zorgvuldige dialoog die kan leiden tot een landbouwakkoord/aanpassing kabinetsplan.

Zonering

- Remkes stelt dat een zonering voor de landbouw verstandig is. Hij beschrijft een verdeling in vier gebieden, waarbij water, bodem en de ligging van Natura2000-gebieden leidende variabelen zijn.
- De aanpak om gebieden aan te merken waar landbouw geëxtensiveerd moet worden (oranje en geel/groene gebieden), wordt door het kabinet onderschreven.
- Het kabinet stelt voor om deze uitgangspunten voor gebieden mee te geven in het NPLG en dit in de gebiedsprocessen als kader te gebruiken **“om de puzzel te leggen”**. De uitkomst van deze gebiedsprocessen en de uiteindelijke gebiedsplannen zullen onderdeel zijn van de stapsgewijze zonering. Het kabinet zal conform advies Remkes de ruimtelijke puzzel vastleggen.

Verdienmodellen en de rol van de keten

- Het kabinet ondersteunt het beeld dat het verdienmodel van agrariërs in de verschillende gebieden er verschillend uit zal zien. Voor een deel van de sector zal hoog productieve landbouw bestemd voor de export de toekomst zijn terwijl voor bedrijven die te maken zullen hebben met een grotere opgave diversificatie in het verdienmodel en verdere ondersteuning nodig zal zijn. Die ondersteuning zal enerzijds moeten komen vanuit de overheid en anderzijds vanuit de keten. Daarmee laat Remkes terecht zien dat de keten maar voor een beperkt deel van de Nederlandse boeren ondersteuning kan bieden.
- Of een directe koppeling tussen de zonering en de afzet in binnen- of buitenland, zoals het rapport van Remkes voorstelt, daar het juiste antwoord op is, moet nog nader worden bestudeerd. Het Kabinet ondersteunt de lijn dat ketenpartijen een belangrijke verantwoordelijkheid hebben in het creëren van een markt voor duurzame producten en het bieden van zekerheid door langjarige afspraken over prijs en afname. Ook ondersteunt het kabinet de oproep om in te zetten op gedragsverandering bij de consument. Voor het niet-vrijblijvend vormgeven van die ketenverantwoordelijkheid is een combinatie van een dialoog met ketenpartijen om te komen tot afspraken én tegelijkertijd het uitwerken van **‘harde instrumenten’ ook de inzet van het kabinet. [Deze dialoog met ketenpartijen zal onderdeel zijn van het bredere landbouwakkoord.]**
- In zones in Nederland is extensivering nodig. Daar is de vraag hoe een inkomen verdiend kan worden extra pregnant. Extensivering gaat niet gepaard met kleinschaligheid, sterker nog: extensivering betekent voor bijvoorbeeld voor de melkveehouderij dat er minder koeien per hectare zijn. Om rendabel te zijn moeten er dus grotere bedrijven komen, stelt Remkes, die langjarig meer grond nodig hebben. Het kabinet onderschrijft dat in gebieden waar een grote extensiveringsopgave nodig is, er sprake moet zijn van I) afwaardering van grond en uitgifte van grond door de overheid, II) het belonen van natuurbeheer naast de eerder genoemde bijdrage van de keten.

Innovatieprogramma

- Het kabinet onderschrijft dat innovatie een belangrijk instrument is. Gerichte programmering van onderzoek aan de hand van het perspectief is nodig op de volgende vier punten:
- 1) ontwikkelen van nieuwe kennis en technieken; 2) verspreiden van ideeën en oplossingen; 3) in gebruik nemen en realiseren gedragsverandering; 4) certificering en effectmeting.
- Aandachtspunten zijn juridische borging en het voorkomen van lock-ins..
- Advies van de heer Remkes is een nationaal programma te starten: Nationaal Landbouw Innovatieprogramma; een gezamenlijk traject tussen overheid en sectoren. Het kabinet neemt dit advies over.
- Te starten met een ronde tafel waarin de sector, innoverende bedrijven en overheid deelnemen en in kaart brengt welke innovaties op korte termijn kansrijk zijn om op te schalen.
- Het gaat niet alleen om stalsystemen of voer maar ook om sociale innovatie en andere bedrijfsvoering. Gedragsverandering consumenten en producenten en prijzen moeten nog meer aandacht krijgen.
- Het voorstel voor een Nationaal Innovatie programma biedt kansen voor een versnelling en intensivering, wel is het van belang om een dergelijk programma in te bedden in de reeds bestaande structuren zoals het Nationaal Kennisprogramma stikstof (NKS) en de implementatie van het advies van **5.1.2.e** en de tripartite samenwerking met de topsectoren Agrifood, Tuinbouw en Uitgangsmaterialen binnen de Kennis en Innovatie Agenda voor Landbouw, Water en Voedsel.

Inhoudelijke en politieke aandachtspunten voor directeurenoverleg

- Remkes adviseert om te komen met een landbouwvisie. Moet er een afzonderlijke landbouwvisie komen? Hierboven is gekozen voor kaders en uitgangspunten. Een visie **traject kost tijd. We hebben met de sectorbeelden, ketenaanpak en de dilemma's een groot aantal bouwstenen gereed.** Maar dat is nog niet een breed gesondeerde, doorwrochte landbouwvisie.
- Een van de uitgangspunten van Remkes voor de landbouwvisie is dat Nederland in geval van nood de eigen bevolking moet kunnen voeden. Dat is nu geen uitgangspunt van beleid in een open Europese markt. Eerder onderzoek heeft aangetoond dat we onszelf kunnen voeden, maar dan wel een radicaal ander dieet nodig hebben (minder dierlijke eiwitten, seizoensproducten; geen tropische vruchten, etc.)
- Remkes stelt dat de kaders voor de zonering volgen uit het landbouwakkoord en worden vertaald in aanvullende kaders van het NPLG. Een van de uitgangspunten van Remkes voor de landbouwvisie is dat Nederland in geval van nood de eigen bevolking moet kunnen voeden. Dat is nu geen uitgangspunt van beleid in een open Europese markt. De vraag is hoe dit past bij de timing van het landbouwakkoord, NPLG en de gebiedsplannen. Op het moment dat het landbouwakkoord wordt afgerond, namelijk februari 2023, zijn de gebiedsprocessen reeds **3-4 maanden op stoom en moet de "puzzel al gelegd worden.** Hoe gaan we om met het geven van duidelijke uitgangspunten over zonering in het NPLG dat in november naar de provincies gaat en dit voorstel?
- Willen we de dialoog met ketenpartijen onderdeel laten zijn van het landbouwakkoord? [advies: ja]
- Aandachtspunt: Remkes schetst dat het goed is dat rode gebieden grotendeels produceren voor de export, en dat de oranjegebieden vooral produceren voor de Nederlandse markt. Dat zou betekenen dat de overheid volgens Remkes moet proberen om zowel in de supermarkten als in de food services zoveel mogelijk productie van ondernemingen uit oranje gebieden afgezet te krijgen. Daarvoor zullen gesprekken nodig zijn en harde instrumenten, aldus Remkes. De vraag is of deze koppeling wenselijk is. Immers, hiermee wordt niet gestuurd op duurzaamheid (producten uit oranje gebieden zijn niet per definitie duurzamer) en het positioneren van bepaalde gebieden op deze manier roept uitvoeringstechnisch veel vragen op en leidt tot oneerlijke concurrentie, economische inefficiëntie en juridische complicaties (ook met het oog op de interne markt).

Lijn 3 Gebiedsgericht de transitie realiseren

Tijdslijn en tijdpaden (inclusief onontkoombaarheid en integraliteit)

- In lijn met het advies van Remkes houdt het kabinet vast aan de gestelde doelstellingen voor stikstof (74% in 2030) uit het coalitieakkoord. Net als Remkes erkent het kabinet bovendien dat snel, stevige reductie op de korte termijn nodig is.
- Het kabinet doet dit vanuit ecologisch, juridisch en economische oogpunt: de staat van de natuur en voorkomen van verslechtering Stikstof is in veel gebieden een van de grootste factoren waardoor de natuurkwaliteit in Natura 2000-gebieden zwaar onder druk staat. Bij een minder snelle stikstofreductie komt ook de herstelbaarheid van een aanzienlijk deel van de habitats in gevaar. Als gevolg van de zware overbelasting staat vergunningverlening voor economische en maatschappelijke activiteiten op dit moment zwaar onder druk, met alle gevolgen van dien. Alleen een ambitieuze inzet op robuust herstel van Natura 2000-gebieden zal deze druk kunnen verlichten.
- Ongeacht de verplichtingen omtrent stikstofreductie zijn er ook zeer grote dwingende opgaven voor klimaat (reductie broeikasgassen voor 2030) en water (het nemen van maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water uiterlijk 2027) die vragen om een transitie van de het landelijk gebied en de landbouw. Het tijdspad 2030 acht het kabinet dan ook cruciaal vanuit het oogpunt van integraliteit met de andere opgaven in het landelijk gebied.
- Bij de transitie van het landelijk gebied ten behoeve van een effectieve bescherming van de natuur, is het belangrijk dat tegelijk de doelen voor klimaat en water worden meegenomen.
- Die maatregelen zullen elkaar gaan versterken, maar het kabinet erkent tegelijk ook het risico op vertraging als gevolg van een ingewikkelder puzzel. PM: Deze integraliteit heeft gevolgen voor de door Remkes voorgestane zonering: dat wat vanuit natuur niet strikt noodzakelijk is, kan het vanuit klimaat en/of water wél zijn. (PM: check met lijn 2)
- Het voorstel van Remkes is om ijkmomenten in te stellen in 2025 en 2028 om te bezien of op inhoudelijke gronden besloten kan worden meer tijd te nemen. Het betrekken van deze ijkmoment in het bijsturen van de opgave kan volgens het kabinet alleen als daarbij geen compromissen gemaakt worden ten aanzien van de harde verplichtingen op natuurherstel en voorkomen verslechtering (VHR): onomkeerbaar natuurherstel moet zijn ingezet.
- Het kabinet staat daarbij achter de constatering van Remkes dat sprake moet zijn van onder andere een daadwerkelijk fors dalende lijn in de neerslag van stikstof in kwetsbare natuurgebieden en de zekerheid dat die lijn blijft dalen. In het kader van het NPLG worden daarom nu onontkoombare en juridisch afdwingbare maatregelen en instrumenten voorbereid en ontwikkeld.
- In de wetswijziging die nu in de maak is, is 2028 reeds gemarkeerd als ijkmoment om een eventuele vervolgoelstelling op stikstof vast te stellen. Ook is aangegeven dat het kabinet op dat moment bekijkt of de KDW nog de meest geëigende indicator is (PM: zie hieronder vervlechten met alternatieven KDW).
- In brede zin erkent het kabinet de verantwoordelijk en regierol die het Rijk heeft bij het coördineren van synchronie en samenhang in de veelvoud aan opgaven die in het landelijk gebied spelen. Met het NPLG biedt het kabinet de structuur, doelen, kaders en spelregels waarmee (ook gebiedsoverstijgende) keuzes gemaakt worden, zowel op landelijk als regionaal niveau en in de samenwerking tussen overheden en partners.
- In het NPLG maakt het kabinet daarbij ook zo veel als mogelijk onderscheid in de urgentie van verschillende opgaven in de tijd: welke inzet is op korte termijn nodig en voor welke **uitdagingen is meer tijd nodig. Dit is conform Remkes' voorstellen.**
- PM: stikstofkaart benoemen?

Alternatieven voor de KDW (in de wet)

- Het gaat bij het halen van de doelen van de Vogel- en de Habitatrichtlijn primair om een adequate bescherming van de natuur en niet om het halen van de KDW.
- Die bescherming vergt dat we alle drukfactoren aanpakken, niet alleen stikstof.

- Drukfactoren kunnen niet 'uitgeruild' worden en stikstof is nu eenmaal een van de urgente drukfactoren. Het aanpakken van bijvoorbeeld verdroging maakt het stoppen van de overbelasting met stikstof niet overbodig.
- Beoordelingen van de 'staat van de natuur' omvatten in ieder geval de zuurgraad en de voedselrijkdom van de bodem en het water (als essentiële onderdelen van de habitatkwaliteit). Een beoordelingssysteem zonder KDW zal hiervoor dus een wetenschappelijk geaccepteerde methode moeten bevatten.
- Daarbij is het noodzakelijk dat naar de toekomstige situatie wordt gekeken en niet alleen naar de staat van de natuur in het hier en nu. Een ander systeem is dus alleen houdbaar als dat element van toekomstverwachting er in zit.
- Het kabinet denkt graag samen met betrokken partijen concreet na over hoe zo'n systeem er dan uit kan zien. Een eerste gesprek hierover heeft plaatsgevonden en moet zo snel mogelijk een vervolg krijgen.
- De eerlijkheid gebiedt echter wel te zeggen dat zo'n methode nu nog niet voorhanden is. En er zijn ook nog geen onderzoeken bekend die daar zicht op bieden.
- Daarom is het belangrijk dat de (PM: eventuele) ijkmomenten 2025 en 2028 benut worden om te bepalen of de KDW uit de omgevingswaarden van de Wsn kan worden gehaald.
- Intussen zal het belang van de KDW, als onderdeel van de beoordeling, verminderen als de nadelige daadwerkelijk effecten van stikstof in de natuur sterk zijn verminderd: er komt dan meer ruimte voor ecologische beoordelingen op maat. Daarom is de forse reductie van depositie zo belangrijk.
- Tegelijk is het de verwachting dat een focus op natuurkwaliteit ertoe zal leiden dat we tot de ontdekking komen dat er zelfs verslechtering kan plaatsvinden als de KDW inmiddels onderschreden is. Herstelmaatregelen zullen namelijk de erfenis moeten opruimen. Dat is een enorme klus waar we nog tientallen jaren mee bezig zullen zijn.

KDW en sturen op emissies

- Depositie (en de effecten daarvan) zijn primair een zorg en verantwoordelijkheid voor de overheid. De KDW en depositie zijn niet direct indicatoren die goed bruikbaar zijn voor partijen om praktisch op te kunnen sturen met het oog op reductie.
- Het kabinet onderschrijft dan ook de wens en het belang om in de praktijk de slag te maken naar emissiesturing. Daarom is een doorvertaling van depositie-effecten naar emissies van belang, maar bijvoorbeeld ook de ontwikkeling van concrete instrumenten op bijvoorbeeld het boeren erf om emissie(reductie) te meten. [PM link met ASB etc.]
- Wel dient te worden opgemerkt dat bij vergunningverlening een initiatiefnemer wel moeten aantonen dat zijn emissie geen significant effect zal hebben op de natuurkwaliteit - dat volgt uit de Habitatrichtlijn.

Bij landelijk procesteam (aanbeveling 24)

- Het kabinet erkent het advies/belang van een krachtige regie/governance- en realisatieorganisatie.
- Op dit moment voorziet het kabinet al in het advies van Remkes om te voorzien in een goed functionerend landelijk procesteam dat onder andere ondersteunt bij het opstellen en uitvoeren van gebiedsprogramma's.
- Hiervoor is de regieorganisatie transitie landelijk gebied (RTLG) ingericht.
- In deze organisatie werken Rijk en provincies nauw samen, omdat de een niet zonder de ander kan om tot resultaat te komen. RTLG is zowel partner als regisseur.
- RTLG voert de regierol op landelijk niveau uit op basis van de kaders die volgt uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG).
- De functie van de RTLG bestaat uit twee hoofdelementen.
- Het eerste hoofdelement is het waar gewenst ondersteunen van de provincies bij de uitvoering. In deze horizontale samenwerking heeft de RTLG een partnerrol en loketfunctie voor de provincies.
- Het tweede hoofdelement is het sturen op doelrealisatie van de transitie in de landelijke gebieden op basis van het vastgestelde NPLG als beleidsopdracht.
- Gegeven deze functies zijn de Ministeries van LNV, IenW en BZK samen met het Interprovinciaal Overleg (IPO) namens de decentrale overheden, opdrachtgever voor RTLG.
- De kaders voor de transitie volgen uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Bij grond (onderdeel van aanbeveling 22)

- Het kabinet onderstreept het belang van grond om de transitie in beweging te krijgen. Grond is nodig voor extensivering en verplaatsing en biedt schuifruimte om de puzzel te leggen.
- Remkes stelt een grondbank waarin de overheid grond aankoopt, zo nodig afwaardeert en onder voorwaarden uitgeeft.
- Het kabinet heeft al een nationale grondbank (NGB) aangekondigd die aanvullend is op regionaal beschikbaar (komend) grondinstrumentarium. Deze grondbank heeft tot doel om:
 - de grondmobiliteit te bevorderen;
 - ontwikkelruimte te vinden;
 - blijvende agrariërs te ondersteunen bij het extensiveren, verplaatsen en omvormen van hun bedrijf;
 - de instap voor startende duurzame agrariërs te vergemakkelijken.
- In nauw overleg met medeoverheden (primair: provincies), worden de instrumenten NGB en het financieel afwaarderen van grond uitgewerkt tot concrete voorstellen. Over de werking worden procesafspraken gemaakt.
- Het streven is om nog in 2022 operationeel te zijn.

Transitiefonds / middelen

- Het kabinet deelt belang dat de noodzakelijke transitie wordt ondersteund door een adequate organisatie (nationaal en regionaal) voldoende middelen in de vorm van een transitiefonds en passende instrumenten.
- Het kabinet heeft voor de periode 2030-2035 in het op te richten Transitiefonds additioneel op bestaande middelen ruim 24,3 miljard euro beschikbaar gesteld.
- Om op korte termijn stappen te zetten en in lijn met het advies van Remkes, is een aantal middelen onttrokken ten behoeve van versnellingsvoorstellen om snel te implementeren stikstofreductiemaatregelen te nemen, PAS-melders te legaliseren en de uitvoeringsorganisatie verder op te tuigen.
- Het kabinet onderschrijft het belang van passende, ruimhartige en beschikbare regelingen en dat hiervoor voldoende financiering beschikbaar is. Het streven is dan ook om de MGA-2 regeling zo snel mogelijk open te stellen, na goedkeuring van de Europese Commissie. In het advies van dhr. Remkes wordt terecht gewezen op de noodzaak om de geldende staatssteunkaders in acht te nemen.

Innovatieprogramma

- Innovatie is een belangrijk instrument. Gerichte programmering van onderzoek aan de hand van het perspectief is nodig op de volgende vier punten:
 - 1) ontwikkelen van nieuwe kennis en technieken;
 - 2) verspreiden van ideeën en oplossingen;
 - 3) in gebruik nemen en realiseren gedragsverandering;
 - 4) certificering en effectmeting.
- Aandachtspunten zijn juridische borging en het voorkomen van lock-ins.
- Het advies van Remkes is om een nationaal programma te starten: Nationaal Landbouw Innovatieprogramma; een gezamenlijk traject tussen overheid en sectoren en te starten met een ronde tafel waarin de sector, innoverende bedrijven en overheid deelnemen en in kaart brengt welke innovaties op korte termijn kansrijk zijn om op te schalen.
- Het gaat niet alleen om stalsystemen of voer maar ook om sociale innovatie en andere bedrijfsvoering. Gedragsverandering consumenten en producenten en prijzen moeten nog meer aandacht krijgen. Het kabinet vindt..
- Het voorstel voor een Nationaal Innovatie programma biedt kansen voor een versnelling en intensivering, wel is het van belang om een dergelijk programma in te bedden in de reeds bestaande structuren zoals het Nationaal Kennisprogramma stikstof (NKS) en de implementatie van het advies van **5.1.2.e** en de tripartite samenwerking met de topsectoren Agrifood, Tuinbouw en Uitgangsmaterialen binnen de Kennis en Innovatie Agenda voor Landbouw, Water en Voedsel.

Verdienmodellen en de rol van de keten

- Het kabinet ondersteunt het beeld dat het verdienmodel van agrariërs in de verschillende gebieden er verschillend uit zal zien. Voor een deel van de sector zal hoog productieve landbouw bestemd voor de export de toekomst zijn terwijl voor bedrijven die te maken zullen hebben met een grotere opgave diversificatie in het verdienmodel en verdere ondersteuning nodig zal zijn. Die ondersteuning zal enerzijds moeten komen vanuit de overheid (bijvoorbeeld door afwaardering van gronden en door het vergoeden van natuurbeheer) en anderzijds vanuit de keten. Daarmee laat Remkes terecht zien dat de keten maar voor een beperkt deel van de Nederlandse boeren ondersteuning kan bieden. Of een directe koppeling tussen de zonering en de afzet in binnen- of buitenland, zoals het rapport van Remkes voorstelt, daar het juiste antwoord op is, moet nog nader worden bestudeerd.
- Het Kabinet ondersteunt de lijn dat ketenpartijen een belangrijke verantwoordelijkheid hebben in het creëren van een markt voor duurzame producten en het bieden van zekerheid door langjarige afspraken over prijs en afname.
- Ook ondersteunt het kabinet de oproep om ook in te zetten op gedragsverandering bij de consument. Voor het niet-vrijblijvend vormgeven van die ketenverantwoordelijkheid is een combinatie van een dialoog met ketenpartijen om te komen tot afspraken én tegelijkertijd het **uitwerken van 'harde instrumenten' ook de inzet van het kabinet.** [Deze dialoog met ketenpartijen zal onderdeel zijn van het bredere landbouwakkoord.]
- Extensivering gaat niet gepaard met kleinschaligheid, sterker nog: extensivering betekent voor bijvoorbeeld voor de melkveehouderij dat er minder koeien per hectare zijn. Om rendabel te zijn moeten er dus grotere bedrijven komen, stelt Remkes, die langjarig meer grond nodig hebben.
- Het kabinet onderschrijft dat in gebieden waar een grote extensiveringsopgave nodig is, er sprake moet zijn van I) afwaardering van grond en uitgifte van grond door de overheid, II) het belonen van natuurbeheer en III) bijdrage van de keten. De koppeling van het produceren voor Nederlandse markt en export aan zonering vraagt nadere bestudering.

Mogelijke overlap met andere lijnen, dus checken:

- Generieke Rijksmaatregelen en regelingen, generieke kaders.
- Transitiepaden, keuzes boeren en verdienmodellen

Aandachtspunt:

- Uitvoering is punt dat door de hele appreciatie zal moeten lopen.

Met groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 5 oktober 2022 21:10

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Antw: appreciatie Remkes

Ha 5.1.2.e dank hiervoor en fijn dat een moment met beide bewindspersonen gezocht wordt. Ik had een paar dingen:

In ieder geval goed om in begin even helder te maken wat precies gevraagd wordt: richting krijgen op de aard en omvang van deze appreciatie + advies om op onderdelen te verbinden aan aanstaande producten als NPLG, toestemmingsverlening etc en daarnaast op enkele onderdelen wel al actie aan te kondigen (piekbelasters, staatssteun bijv) + toon 'realistisch omarmen'

Aanpassing

- op interimers: na schrijven dat de opgave heel groot wordt zou ik aangeven dat het advies is om de eerder opgenomen beleidslijn te blijven hanteren (namelijk in gga oplossen).

Aanvulling: ik noteerde nog de volgende punten:

- advies in relatie tot timing van andere stukken (NPLG, timing gebiedsprogramma's en de wetswijziging)
- ijkmomenten doelstelling

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Datum: 5 oktober 2022 om 20:32:08 CEST

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: appreciatie Remkes

hoi collega's,

In het DO vanmiddag was aan de orde dat het belangrijk is om snel politieke sturing te organiseren op de toon en de inhoud van de appreciatie en deze eerste appreciatie in omvang te beperken.

Vanmiddag hebben we samen al veel voorwerk gedaan, maar het document is wat lang voor bespreking met onze bewindspersonen morgen. Daarom hebben we een poging gedaan in te korten tot de punten die ook in het DO vanmiddag het meest genoemd zijn.

Hopelijk helpt dit voor bespreking met beide bewindspersonen morgen (er wordt gezocht naar een moment).

Graag jullie reacties of aanvullingen. Die kunnen we morgenochtend verwerken.

5.1.2.e en 5.1.2.e

Groeten,

Onderwerp: RE: Appreciatie Remkes: Tijdlijn en alternatief KDW

Onderwerp: Appreciatie Remkes: Tijdlijn en alternatief KDW

DG Stikstof
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid
E: 512e@minlnv.nl

T: 012e

Bezuïdenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

From: "5.12.e"
Sent: Fri, 7 Oct 2022 15:43:14 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Subject: FW: tekstje

5.12.e

Tkn:

Net zoekend maar constructief afgesloten overleg gehad met 5.12.e en 5.12.e over piekbelasters in de appreciatiebrief. We komen op onderstaande tekstje. We hebben daarbij gewisseld dat dit voorzichtig genoeg is en ruimte laat maar misschien ook nog wel verandert voor de brief uitgaat.

Ik heb van de gelegenheid gebruik gemaakt om te zeggen dat ik 5.12.e geprobeerd heb te bellen, maar dat ze niet opnam. Heb gezegd dat ik graag met 5.12.e de a4tjes deel over wat nadenken binnen DGRTLG oplevert (ik heb 5.12.e vandaag geïnformeerd dat ik met 5.12.e (eerst 5.12.e) ga schakelen).

Met 5.12.e heb ik afgesproken dat ik maandag probeer 5.12.e en 5.12.e te contacten over afstemming van onze a4-tjes. Vermoedelijk kan op medewerkersniveau dan door 5.12.e en 5.12.e daarover geschakeld worden.

Poeh.
Nu eerst weekend.

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Verzonden: vrijdag 7 oktober 2022 16:28
Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Onderwerp: tekstje

Samen met provincies en sectorpartijen willen we hier vorm aan gaan geven, bijvoorbeeld in een gemeenschappelijke taskforce. We willen samen met hen uitwerken welke instrumenten nodig en haalbaar zijn, waarbij ook naar uitvoerbaarheid als belangrijk aandachtspunt en de juridische onderbouwing van verplichtend instrumentarium wordt gekeken. Voor beëindiging lijkt aansluiting bij de bestaande en in voorbereiding zijnde regelingen, zoals Remkes ook voorstelt, het meest kansrijk, ten behoeve van snelheid en EU-conformiteit.

Na telefonische consultatie van 5.12.e heb ik vanmiddag namens hem op eerder concept gereageerd. Over piekbelasters heeft nav het commentaar afstemming plaatsgevonden. Ik zie nog dat er nog steeds staat dat landbouwakkoord sturend gaat zijn op gebiedsplanen en NPLG, dat is kwetsbaar (we hadden aangedragen 'mede sturend'). Enfin, als jullie nog opvallende dingen zien goed om het te laten weten.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: vrijdag 7 oktober 2022 17:11

```
Aan: 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e @minezk.nl>;
' 512e @minienw.nl' < 512e @minienw.nl>; ' 512e @minfin.nl' < 512e @minfin.nl>; ' 512e
512e ' < 512e @minaz.nl>; ' 512e @minjenv.nl' < 512e @minjenv.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
< 512e @minezk.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e @minienw.nl'
< 512e @minienw.nl>; ' 512e @minaz.nl' < 512e @minaz.nl>; ' 512e
< 512e @minienw.nl>; ' 512e ' < 512e @pbl.nl>; ' 512e @cpb.nl'
< 512e @cpb.nl>; ' 512e @minbzk.nl' < 512e @minbzk.nl>; ' 512e @minbzk.nl'
< 512e @minbzk.nl>; ' 512e @mindef.nl' < 512e @mindef.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>
CC: ' < 512e @mindef.nl' < 512e @mindef.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>;
' 512e @minfin.nl'; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e @minjenv.nl'; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>;
512e < 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
512e < 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
< 512e @minezk.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e ' < 512e @minvws.nl>; 512e
512e < 512e @minezk.nl>; ' 512e @minienw.nl'
< 512e @minienw.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>;
512e < 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e '
< 512e @minbzk.nl>; 512e < 512e @minezk.nl>; ' 512e @minocw.nl'
< 512e @minocw.nl>; ' 512e @minbzk.nl' < 512e @minbzk.nl>; ' 512e @minfin.nl'
< 512e @minfin.nl>; ' 512e ' < 512e @minfin.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e @minbzk.nl'
< 512e @minbzk.nl>; ' 512e ' < 512e @minienw.nl>; ' 512e @minienw.nl'
< 512e @minienw.nl>; ' 512e @minienw.nl' < 512e @minienw.nl>; ' 512e @minienw.nl'
< 512e @minienw.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e @minocw.nl'
< 512e @minocw.nl>; ' 512e @minocw.nl' < 512e @minocw.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; 512e < 512e @minlnv.nl>; ' 512e @minienw.nl'
< 512e @minienw.nl>; 512e < 512e @minezk.nl>; ' 512e
512e ' < 512e @minfin.nl>; ' 512e @mindef.nl' < 512e @mindef.nl>; 512e
< 512e @minlnv.nl>; ' 512e @minienw.nl'
```

<[redacted]@minienw.nl>; '[redacted]' <[redacted]@minocw.nl>

Onderwerp: schriftelijke ronde concept Kamerbrief appreciatie rapport Remkes ; graag reacties uiterlijk ma 9.30 uur

Beste leden van het DGO,

Hierbij ontvangt u de eerste versie van de concept-kabinetsappreciatie op het rapport Remkes voor een schriftelijke interdepartementale ronde:

- De harde deadline om te reageren is **maandag a.s. 09:30**. We realiseren ons dat dit krap is, maar deze deadline is nodig om maandag tevens een versie van de appreciatie naar de RFL van 11 oktober te kunnen versturen en op koers te blijven richting de MR van 14 oktober;
- De bijgevoegde concept-kabinetsappreciatie is opgesteld mede op basis van de outline en discussies in het DO en DGO;
- De concept-kabinetsappreciatie is nog niet gezien en/of geaccordeerd door de ministers van LNV (zij ontvangen deze versie parallel aan deze schriftelijke ronde);
- De input van stakeholders, waaronder het Versnellingsakkoord van 7 oktober, is nog niet verwerkt in deze versie;
- De reacties uit onder meer de schriftelijke ronde zullen maandagochtend worden verwerkt door het schrijfteam en leiden tot een nieuwe versie die maandag interdepartementaal verspreid wordt t.b.v. de RFL op 11 oktober.
- Daarna volgt evt. een BWO op 12 oktober, waarna de kabinetsappreciatie op 13 oktober wordt aangeleverd bij AZ t.b.v. de MR op 14 oktober.
- Reactie graag sturen aan [redacted] ([redacted]@minlnv.nl) en [redacted] ([redacted]@minlnv.nl).

Met vriendelijke groeten

[redacted]

[redacted]

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
DG Landelijk Gebied en Stikstof

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

E-mail: [redacted]@minlnv.nl

T: [redacted]

-